

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barış Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

Demir Leblebi Kadın Derneği
Kemer Sokak 10/A GOP Ankara-Türkiye
www.demirleblebi.org
info@demirleblebi.org
[@demirleblebiler](https://www.instagram.com/demirleblebiler)

Kitabın Yazılmasında Katkıda Bulunanlar:

Ayça Kurtoğlu

Gülşen Ülker

Sevna Somuncuoğlu

Activity supported by the
Canada Fund for Local Initiatives
Activité réalisée avec l'appui du
Fonds canadien d'initiatives locales

Canada

Bu kitap “Barışı Hayal Etmek” projesi kapsamında, Kanada Büyükelçiliği’nin Yerel İnisiyatif Fonu desteği ile basılmıştır.

Grafik tasarım ve Baskı: *MG İletişim Stratejileri Ajansı*
mg.biz.tr

I. Giriş 6

II. Barışı Hayal Etmek Projesi 10

III. Hayalimden Barış Yaptım Atölyeleri Nedir? 14

IV. Kadınların Barış Hayallerinde Anahtar Kelimeler.....20

Barış Hayal Etmek İçin Bir Araya Gelen Kadınlardan Öğrendiklerimiz22

İçindekiler

V. Kadınlar Barışı Nasıl Tarif Ediyor, Barıştan Ne Kast Ediyor?.....	34
VI. Yerel Atölyelerden Kolaylaştırıcı Yorumları	44
VII. Yerel Atölyelerden İzlenimler	56
VIII. Kadınların Barış Hayallerinden Örnekler	62

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

"Barışı Hayal Etmek Projesi" Sonuç Kitabı

I. Giriş

Bu kitap Demir Leblebinin 2017-2020 üç yıllık çalışma stratejisinin üç ana çalışma alanından biri olan “Kadınların Barışı” kapsamında geliştirilmiş ve Kanada Elçiliği Yerel İnisiyatif Fonu tarafından desteklenen “Barışı Hayal Etmek” pilot çalışmasının çıktılarının derlendiği bir üründür.

Bu çalışmanın temel hedefi kadınların barışı nasıl tarif ettikleri, barıştan ne kastettiklerini - barış kelimesinin terörize edildiği, barış taleplerini dile getirenlere karşı yapılan susturma girişimlerine tanıklık ettiğimiz bu dönemde - dillendirmek ve bu hayallerimizin kesişen noktalarıyla çeşitliliği kutlayarak birlikte barış talebimizi geliştirmeye bir adım atmak için gerçekleştirildi.

Proje ilk uygulamadan alacağımız bildirimlerin değerlendirilmesiyle geliştirilmeye, uygulanmaya ve Demir Leblebi’nin önümüzdeki beş yıla yayılacak kurumsal stratejisinin bir parçası olmaya devam edecek. Bu anlamda gerek kolaylaştırıcı, gerek atölye katılımcısı olan her kadın gelecek çalışmalarımıza büyük katkı yaptı ve kocaman bir teşekkürü gönülden hak etti.

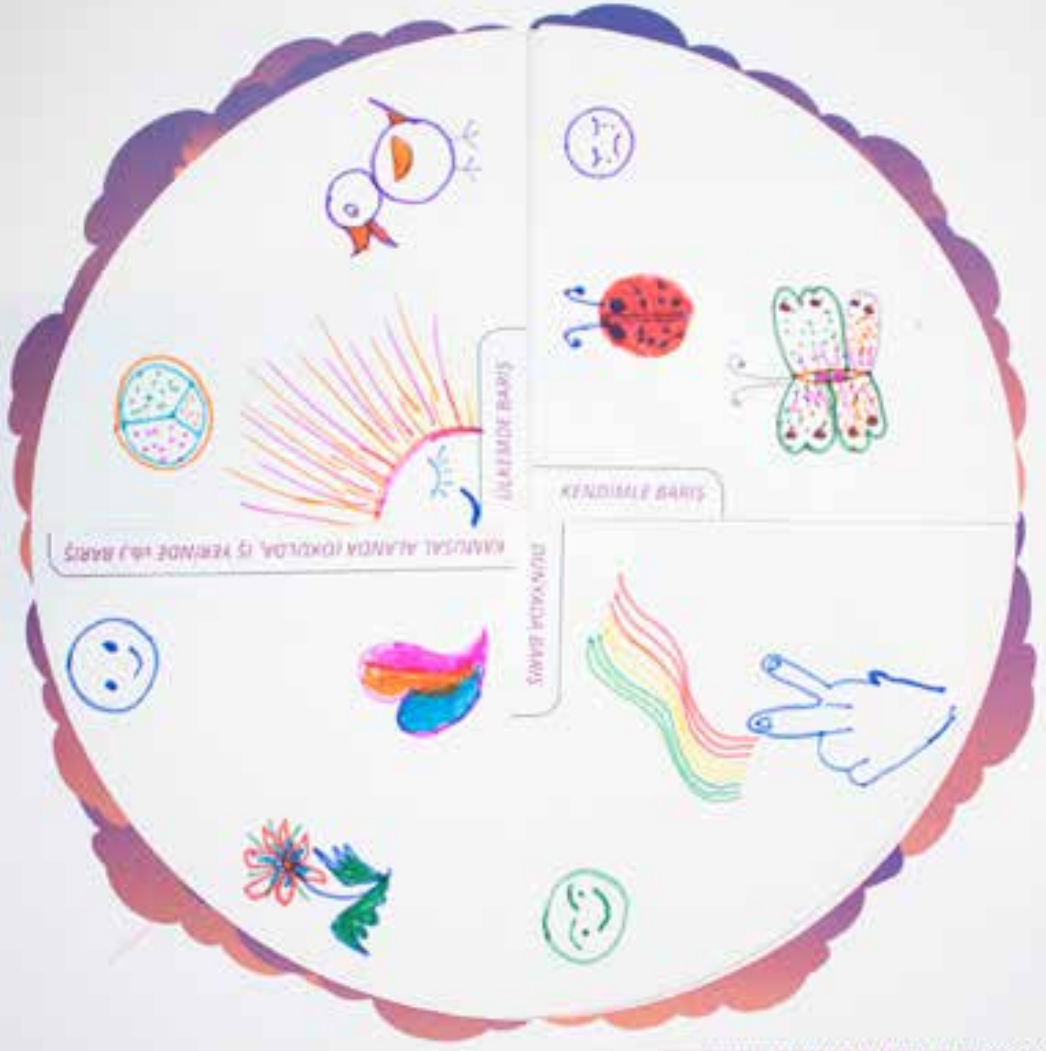
Kolaylaştırıcı eğitimi için bir araya gelen ve geliştirilen barış hayal aracını nasıl kullanacağını öğrenen 15 kadın kendi çevrelerinde kadınlara buluşarak “Hayalimden Barış Yaptım Atölyesi” gerçekleştirdi ve kadınların barış hayallerini topladı. 348 barış hayali Demir Leblebi’ye ulaştı. Atölyelerin gerçekleşmesi iki buçuk ay sürdü. Demir Leblebi ekibi - Helin Küçük, Su Akpınar, Rozelin Vurgun, Olcay Boran, Seren Doğan - elimize ulaşan dünyaları tek tek kayda geçirdi ve böylece barış hayalleri, dilekleri ve talepleri derlendi. Gülşen Ülker, Ayça Kurtoğlu ve Sevana Somuncuoğlu derlenen hayalleri değerlendirmeye, yorumlamaya çalıştı. Aynı zamanda atölye sırasında gözlemler ve kolaylaştırıcıların kendi atölyelerini değerlendirme raporları bu kitabın oluşmasına ışık tuttu.

Bu raporun, elbette bir gün kurulacak olan barış masasında kadınlar olarak taleplerimizi ortaklaşarak iletmemiz için bir tartışma ve düşünme ortamı yaratacağını umuyoruz.

Öncelikle vakit ayırarak bizimle barış hayallerini paylaştıkları için herkese tek tek teşekkür ediyoruz. Bu topraklardan başlayarak bütün dünyada barış kültürünün yeşermesi için katkı sağladılar. Umuyoruz kadınların barışı, barış için taleplerimiz böyle böyle büyüyecek ve karşılığını bulacak. Bu çok uzun bir yol ama birlikte yürürsek neden olmasın?

Bir yerden başlamak gerektiği bilinci ile bizimle birlikte “ben değilsem kim”, “barış ne zaman” sorularını yaygınlaştırdınız. Üzeri örtülen barış talepleri, sesi kısılmaya çalışan şiddet karşıtı sözler günlük yaşamımızda sıklıkla karşılaştığımız olaylar. Ama biz başka bir dünyanın mümkün olduğunu söylüyor ve barışı hayal edebiliyoruz. İşin en zor kısmını tamamladık. Barışı hayal ettik. Şimdi sıra eylemekte. Hepimize kolay gelsin.

Demir Leblebi Kadın Derneği

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

"Barışı Hayal Etmek Projesi" Sonuç Kitabı

II. Barışı Hayal Etmek Projesi

Demir Leblebi Kadın Derneği kurulduğu ilk yıldan başlayarak kadınlarla bir araya gelmeye ve barıştan ne anladığımızı, barışı nasıl inşa edebileceğimizi konuşmaya özen gösterdi. 2017, 2018 yıllarında “Nasıl Barışacağız?” sorusu ile odak grup çalışmaları gerçekleştirdi. Bu çalışmanı çıktılarını derlendiğinde aslında barış içinde bir yaşamı hayal etmekte bile zorlandığımız gerçeği karşımızda duruyordu. Barış Hayaletmek projesi bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak ve geliştirildi.

Amacımız ülkenin çeşitli kentlerinden bağımsız kadın örgütü temsilcileri ya da aktivist feministleri bir araya getirerek barış kültürü ve barış çalışmaları hakkında yetkinleşecekleri bir atölye programı hazırladık. Bir başka amaç ise, yenilikçi ve yaratıcı bir araç geliştirerek farklı kadınların bir arada barışı konuşmalarına aracılık etmektir. Aynı zamanda her şeyin önce hayal etmeyele başlayacağı düşüncesi ile hayallerimizi konuşmamak gerektiğinin farkındaydık. Kadınlar 15 kentte bir araya gelerek barışı hayal edecek ve barışın hayatımıza nasıl doğrudan etki ettiğini yeniden fark ederek barış kültürünü yerelden yaymak konusunda gönüllü olacakları fikri ile hareket ettik.

Önce yerelde geliştirdiğimiz hayal aracını kullanarak atölyeler düzenleyecek 15 kadını belirlemek için bir çağrı yaptık. 45 ilden 148 kadın başvuru yaptı. Ancak 13 ilden 15 kadın kabul edebildik. Hala talep gelmesi ise barışa olan ihtiyacın bizim için bir göstergesi.

Hem atölye aracını geliştirmek hem de kolaylaştırıcı eğitim programını oluşturmak için her daim yanımızda olan ve hep danıştığımız kadınlarla üç ayrı toplantıda bir araya geldik. Eğitim için bir başucu kitabı yazdık. Adını “Barışın Öyküsü” koyduk. Bu kitabın yerel barış inisiyatifleri tarafından okunuyor ve ortaklaşmak için gruplarda tartışılıyor olması haberleri alıyoruz. Emeği

geçen Ayça Kurtoğlu, Elçin Aktoprak, Gülsen Ülker, Helin Küçük, Sevilay Çelenk, Su Akpınar ve Sevana Somuncuoğlu teşekkür ederiz.

Üç gün süren Ankara'daki kolaylaştırıcı eğitimimizde şiddet, çatışma ve barış kavramları üzerinde konuştuk. Çatışma çözümü ve çatışmaları dönüştürmek diğer bir konu başlığımızdı. Tabi şiddetsiz iletişim yeteneklerimizi geliştirmek için çaba harcadık.

Son gün ise kolaylaştırıcıların kendi kentlerinde yapacakları atölyelerde kullanacakları aracın nasıl kullanılacağı üzerine sohbet ettik ve ilk uygulamayı yaptık. 13 kentten 15 kadın ve Demir leblebi ekibi tanış oldu, dost oldu. Kolaylaştırıcılar iki aya yayılan bir sürede atölyelerini gerçekleştirdiler. Kadınların barış hayallerini topladılar.

Barışı Hayal Etmek projesinin önemli çıktısı ise kadınların yerelden başlayarak barışı konuşmaya başlamaları ve hayal etmeleri idi. Umuyoruz kadınlar her kentte barış konuşur, barış talep eder. Sonra bir araya gelir bütün ülkede barış düşümümüzü dile getirir ortak hayallerimizi ve taleplerimiz oluştururuz. Demir Leblebi'nin barış hayali de bu.

ALDIĞIM
SORUMLUKLARI
YERİNE GETİRİRKEN
KENDİM İÇİN KURDU-
ĞUM HAYELLERİ
GERÇEKLEŞTİRİYORDUM
BU, BENİ HEM KENDİMLE
HEM DE DİĞERLERİYLE
BARIŞTIRIYOR

YILDIZ FİDANCI

YILDIZ FİDANCI

BARIŞ KADINLARI
İÇİNDE VAR OLDUĞUM-
DAN BERİ FOÇA'YA
VE BURADA YAŞAYAN-
LARA KARŞI KENDİ-
Mİ DAH İYİ

HİSSE DİYORUM

EŞİME VE
ANNEME İLİŞKİN
KURDUĞUM EMPATİ
DAHA YAŞANASI
BİR EV ORTAYA
ÇIKARIYOR. BUNU
GELİŞTİRME LİYİM.

FİDANCI

BİZE DOĞDUĞUMUZDAN
BERİ DÜŞMANLIĞI ÖĞ-
RETEN İDEOLOJİYE
KARŞI EN YAKIN

KOMŞUMUZUN DİLİNİ
(Kİ BU BENİM AİLEMİN
DE DİLİ), YUNANCA'YI
ÖĞRENİYORUM.
ORTAK GALGIMIZ
OLAN KEMENÇE'Yİ
ÖĞRENİYORUM

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

III. Hayalimden Barış Yaptım Atölyeleri Nedir?

Barışı hayal edemeyenler barış için nasıl çalışacaklarını bilemezler. Bu hayalleri kuranlar şiddeti ve çatışmayı gereksiz kılacak stratejileri yaratacak kişilerdir. Bu hayalin önemi yadsınamaz. Barış Kültürü yaşamın var olan bir parçasıdır ve bizleri istediğimiz yerlere götürecek olan süreçleri içerir. Barış Kültürü kendiliğinden gelişmez, açık ve amaç odaklı gayretlerle üretilen yol haritaları, planlama ve uygulama sonucu gelişip yerleşebilir. İşte burada barışı hayal edebilmek devreye girer. Birlikte barış hayali kurmak ve hayalimizden barış yapmak üzere yola çıktık.

Amaç ve Kapsam

Hayalimden Barış Yaptım Atölyeleri barış kültürünün yeşermesi için bir tohum oluşturmak üzere tasarlandı. Barış kültürü kişiler arası bağlılık, toplumsal yakınlık ve aynı zamanda da özgürlüğe olan gereksinimler arasında yaratıcı bir denge kurar. Barış kültürü kişiliklerin, tutumların, değerlerin, inançların bir mozaığı olarak tarif edilebilir. Ayrıca insanların birbirleri ile ve doğa ile uyumu, farklılıklarla yaratıcı şekillerde baş etme ve kaynakların adil paylaşımını içerir.

Barış kültürü insan doğasının savaş kültürü kadar odağındadır. Farklılıkların yaratıcı bir biçimde yönetilmesi “Barış Kültürü”nün çekirdeğini oluşturur. Barış kültürü, birçoğunun algıladığı gibi, çatışmanın olmadığı bir olgu değildir. Her kişi bir diğerinden farklı olduğu için çatışma sosyal düzenin temel bir ögesi haline gelir.

Her birimiz dünyayı kendimize özgü bir biçimde algılar, duyar, görürüz ve yaşamımızın büyük bir bölümü kendi algılarımız ile başkalarının algıları arasında köprü kurma çabaları ile geçer. Tüm bu farklılıklara karşın devamlı kavga halinde değiliz ve genelde barış içinde yaşamayı sağlayabilmekteyiz.

Hayalimden Barış Yaptım Atölyeleri şu hedefler için hayata geçirildi;

- Kadınların için barışın ne demek olduğunu geniş katılımı ile tarif edebilmek ve günümüzde barışın biz kadınlar için anlamını ve önemini vurgulamak,
- Çeşitliliği kutlayarak barış hayallerimizin ve taleplerimizin ortaklaşılabilir noktalarını bulmak,
- Barış talebimizi yerelden başlayarak bütün ülkeye yaymak

Yöntem

Atölye yöntemi ve aracının nelere imkân sağlaması çerçevesinde yapılan çeşitli uzman görüşmeleri ve ayrıca danışma toplantılarında yapılan beyin fırtınası sonucu;

Proje çıktıları ve hedeflerine göre:

- Kadınların barışı, nerede, nasıl, kiminle hayal etikleri hakkında bilgi toplamak
- Hayallerin incelenmesi ile kadınların barış tarifleri ve taleplerini, yaş, cinsel yönelim, eğitim, sosyo kültürel köken, etnik yapı aidiyeti gibi başlıklar altında analiz edebilme olanağı
- Bölgesel verilerin elde edilebilmesi
- Raporlaştırılacak verilerin ve sonuçların aynı zamanda görsel malzeme de oluşturması

Uygulama Kolaylığı:

- Kolaylaştırıcının tek başına uygulayabileceği
- Sonuçları kolay toplayıp merkeze iletebileceği
- Sonuçların daha sonraki projelerde kullanılabilir olması
- 30 kişilik malzemenin hafif, hacmi küçük ve kolay taşınabilir olması

Katılımcı açısından:

- Katılımcıları cezbedecek katılımı teşvik edecek nitelikte olması
- Katılımcıların kendi çevrelerinde de uygulayabileceği ve yaygınlaştırmalarına olanak veren
- Atölye sonunda birlikte sonuçları konuşabilecekleri
- Birleştirici etki yapabilecek
- Sonunda yanlarında evlerine götürebilecekleri ve saklayabilecekleri veya önemsediklerine iletebilecekleri bir şeyin olması
- Kendi başlarına tamamlayabilecekleri, (hayal kurma becerimiz bile gelişmemişken birlikte hayal kurmaya zorlamak çok zor ve sonuç vermeyen bir çaba olacağı varsayımından hareketle)

Bütün bu noktalar göz önüne alındığında ve daha önce benzer uygulamalarda alınan sonuçların ve karşılaşılan engellerin tecrübesi ile bir yöntem geliştirilmiş ve atölye aracı üretilmiştir.

Yapılan araştırmalara göre, insanın yaratıcı bakış açısına sahip olması ve hayal kurması ile yaşı arasında ters orantı var. Bu olumsuzluğu, barışı hayal ederken ortadan mümkün olduğu kadar kaldırmak adına bir yöntem geliştirildi. Boş bir dünya şablonu verdik katılımcılarımıza ve onlardan kendileri için barış istedikleri en önemli dört alanı belirlemelerini ve tarif etmelerini istedik. Dört alan bir araya geldiğinde katılımcının kendisinin adını koyacağı barış dünyası ortaya çıktı. Bu dünyayı yaratırken şart koştuğumuz tek kural ise barıştı.

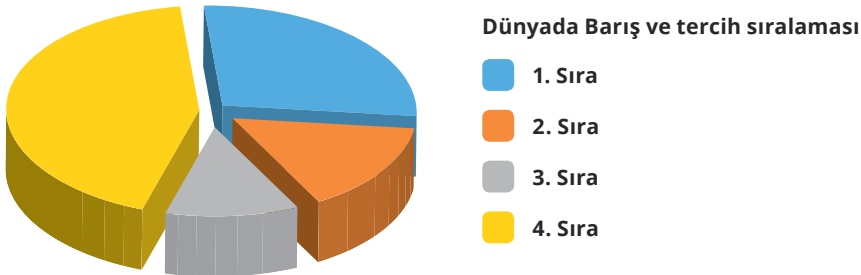
24 yerel atölyede bir araya gelen 423 kadına şöyle seslendik. “Bugün burada kendi barış dünyanızı oluşturmak için bulunuyorsunuz. Hayalinizin hiçbir sınırlaması yok. Sorunları, engelleri, çatışmaları bir kenara bırakın. Zihninizi içinde bulunduğunuz durumdan, yaşadığınız kentten hatta evden, doğduğunuz coğrafyadan yani hayal gücünüze ket vuracak bütün bu bilgilerden, algılardan uzağa taşımaya çalışın. Kendinizi makul olmaya değil, serbest olmaya yönlendirin. Dünyanızı hayatın gerçeklerine uydurmak için enerji sarf etmeyin. Adı üstünde bunlar sizin hayalleriniz ve canları nasıl isterse öyle var edilmeliler. Bu kadar özgürlük içinde tek bir koşulumuz var: Dünyanızda barış yaşasın. Dünyanız dört parça ve bu parçaları siz bir araya getireceksiniz. Hangi dört parçayı seçeceğiniz tamamen size kalmış. Sizce en önemlileri hangileri ise var olan 6 parçadan dördünü seçin. Her parça bir alanı tarif ediyor. Kendimle Barış, Evimde Barış, Kamusal Alanda (Okulda, İşyerinde v.b) Barış, Kentimde Barış, Ülkede Barış, Dünyada Barış. Dünyanızın parçalarını o alanda nasıl bir barış istiyor, hayal ediyorsanız - yazı, resim, çizim, şiir hangisini isterseniz- anlatın.

Her dünya şablonu, siz üzerinde çalıştıktan sonra, sizin dünyanız olarak geleceğe aktarılmak üzere birer miras halini alacak.

Sizler gibi atölyelere katılarak hayalleriyle barışa ses veren pek çok kadın var. Hepimizin hayalleri ayrı ayrı değerli. Bizim hayalimiz de, bu çalışmalarından çıkan bilgiyi birer veriye dönüştürmek. Yani hepimizin tekil hayallerinin bir araya gelerek ortaya çıkaracağı büyük kadınların barış hayalini resmedebilmek.”

Alan	1. Sıra	2. Sıra	3. Sıra	4. Sıra	Toplam
Kendimle Barış	119	30	39	21	209
Evimde barış	28	85	35	32	180
Kamusal Alanda Barış	11	32	46	49	138
Kentimde Barış	8	31	35	31	105
Ülkemde barış	48	68	86	26	228
Dünyada Barış	68	38	28	114	248

Toplanan hayal dünyalarının alanlara göre öncelik sıralaması ve dağılımı

Kadınlara atölyelerde böyle seslendik, çok renkli, çok düşlü, çok farklı hayaller topladık. Ancak her ne kadar yola çıkarken bu hayallerin incelenmesi ile kadınların barış tarifleri ve taleplerinin yanı sıra yaş, cinsel yönelim, eğitim, sosyo kültürel köken, etnik yapı aidiyeti gibi başlıklar altında analiz edebilmeyi planlamıştık. Hatta bölgesel veri de elde edeceğimizi düşünmüştük.

Ancak elimize ulaşan dünyalardan bu verileri çıkarmak mümkün olmadı. Kadınların kimi yaşını, kimi kökenini yazmamıştı. Hatta bazı kadınlar atölyeye aktif katılmış olsa bile barış dünyasını yapmak istemedi ya da verileri paylaşmamıza izin vermedi.

Pilot olarak gerçekleştirdiğimiz bu çalışmanın ileride yapılacak devamında bu durum göz önüne alınarak atölye aracı gözden geçirilecektir.

Barış hayalleriyle dünyaları oluşturan kadınlar neden dünyalarını böyle hayal ettiklerini birbirleriyle paylaştı. Birbirlerinden öğrenerek hayal dünyalarında barışa daha çok yer açtı. Ama sanırız en çok son bölümde yaptıkları ve hatıra olarak saklayacakları ya da barış hayal etmesini isteyecekleri birilerine verebilecekleri rüzgârgülleri gülümsemeleri arttırdı. Altı parça halinde hazırladığımız rüzgâr güllerini katılımcılar kendileri bir araya getirdi ve ortaya çıkan rüzgâr güllerini barış rüzgârları estirerek çevirdi.

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

IV. Kadınların Barış Hayallerinde Anahtar Kelimeler

<i>Kendimde Barış</i>	<i>Evimde Barış</i>	<i>Kentimde Barış</i>	<i>Kamusal Alanda Barış</i>	<i>Ülkede Barış</i>	<i>Dünyada Barış</i>
Etkin karar alan, Ekonomik ihtiyaçlarını karşılamış, Şiddetsiz, Hayır diyebilmek, İdeallere ulaşma, Sağlık, Affetmek, Kararlı olmak, Güven, Memnuniyet, Kabulleniş Özgüven Vicdan Cesaret Kimlik	İfade, Sevgi Şiddetsiz, Sorumluluklar ve görevler eşit paylaşılır, Bireysel farklılıklara önem verilir, Hayallerimize de saygılı, Huzur, anlayış Eşit sevgi, eşit haklar, Dürüstlük Saygı Sıcak, Yardımlaşma	Özgürce birlikte yaşam, Şiddetsiz, Güvenli sokak, Yeşil, Tüm canlılara yer var, Birbirine selam veren gülümseyen insanlar, Korkmamak Hoşgörü, İyi idare, Dürüstlük, Verimlilik, Dayanışma, Selamlama Çevreye duyarlı	Haklardan eşit şekilde faydalanma, Şiddetsiz, Eşit temsil, Kadınlar yönetimde, Hoşgörü, Şeffaf, Dürüstlük, Verimlilik, Düşüncelerin özgürce ifade edilebildiği, Empati Hiyerarşi yok Hakkaniyet İstikrar, Ahenkli çeşitlilik Taciz ve mobbing yok, Eşit ise eşit ücret, İş yeri kreşi	Baskı altında hissetmeden, Anadillerin yasak olmadığı, Şiddetsiz, Silahsız, Gökkuşağının bütün renkleri, Ayrımcılığın, cinsiyetçiliğin ve Türcülülüğün olmadığı, Kimlik, Adalet Engelsiz Refah, Anadil özgürlüğü, Özgürlük	Şiddetin, bombaların, dışlanmanın olmadığı, Din, dil, ırk, cinsiyet ayrımı olmadan, Sınırların olmadığı, Toprakla, dünya ile tüm canlılar ile iletişim, Şiddetsiz, Silahsız, Bütün canlılar için, Sürgünsüz, Sömürsüz, Güven, Sınıfsız, Eşit ve özgür, Açlık yok

Barış Hayal Etmek İçin Bir Araya Gelen Kadınlardan Öğrendiklerimiz

Barışın her birimiz için farklı anlamı olabilir. Genelleme olarak ifade edilirse barış altı değişik anlamda kullanılmaktadır.

1. Savaşın olmaması (doğrudan şiddetin yokluğu).
2. Toplumsal eşitsizlik ve adaletsizliklerin olmaması (yapısal şiddetin olmaması)
3. İnsanlar arasındaki saygı ve tolerans
4. İnsanın içindeki ve dışındaki eko-evrende dengelilik
5. İç huzuru
6. Bütünlük, bütün olma

Yürüttüğümüz eğitici eğitimi atölyelerine, barış kültürü bağlamında önce barış nedir sorusunu barışın yukarıdaki ikinci anlamında; barış kültürünün unsurlarını ise çeşitli kavramlar aracılığı ile son dört anlamı içerecek şekilde ele aldık.

Yerelde yapılan atölyelerde katılımcılar “kendimle”, “evimde”, “kamusal alanda”, kentimde”, “ülkemde” ve “dünyada” barış hayallerinden dördünü seçerek kâğıda geçirdiler.

Atölyenin başlangıcını Tao'nun sözleriyle ifade edebiliriz. Tao Te Ching şöyle der:

*“Ulusta barış olmadan dünyada barış olmaz
Kentte barış olmadan ulusta barış olmaz
Evde barış olmadan kentte barış olmaz
Kalpte barış olmadan evde barış olmaz”*

Tao'nun yukarıdaki sözleri barışın gelecekteki bir durum olmadığını, şimdi, içinde bulunduğumuz zamanda her düzeyde ve dahası savaş ve şiddetin yanı başında da olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde Mahatma Gandhi, barışın ulaşılabilecek bir amaç veya ulaşılabilecek bir durum değil, yürünen yol olduğunu ifade eder.

Tao'nun barış tarifi tersten de okunup orijinal tarifi önüne eklenebilir:

*Kalpte barış olmadan evde barış olmaz
Evde barış olmadan kentte barış olmaz
Kentte barış olmadan ulusta barış olmaz
Ulusta barış olmadan dünyada barış olmaz
Kentte barış olmadan ulusta barış olmaz
Evde barış olmadan kentte barış olmaz
Kalpte barış olmadan evde barış olmaz*

Bu ifade Barış Hayal Atölyelerinin çıktılarının değerlendirmesi için bir başlangıç olabilmektedir. Aşağıda atölyelerin çıktılarının bir değerlendirmesi sırayla sunulmaktadır.

Kendimle Barış

Yerelde yapılan atölyelerin tamamında “kendimle barış” katılımcıların en az ikisinin seçtiği öncelikli bir konu oldu. “Kendimle barış” aynı zamanda siyasal alanın yarattığı şiddetle temas etmemek anlamında kendine özgü sonuçları olan bir başlıktır. Siyasal şiddeti daha doğrudan deneyimleyen bölgelerde yaşayan veya buralarda deneyimi olan kadınlarla siyasal şiddeti dolaylı olarak deneyimleyen kadınların “kendimle barış” altında ifade ettikleri noktaların konuların benzer olması bu başlığı önemli kılmaktadır.

“Kendimizle barışmadan, hiçbir şey ile barışı sağlayamayız. Kendini seven insan dünyadaki her varlığı sever, KENDİNİZE SARILIN”

Her ne kadar kendinle barışık olmak, gündelik hayatımızda yeri olan bir ifade olsa da “kendimle barış”ı kâğıda geçirilen ifadeler üzerinden bir okuması, atölyelerin katılımcıların azınlık da olsa bir kısmı için kendimle barış düşünme yansıtmı sürecinin başlangıcı olduğunu düşündürüyor.

Yine azınlık bir grup için “kendimle barış”, imkansızlığa işaret etmekte. İmkansızlığa işaret edenlerin bir kısmı olumsuz anlamda imkansızlığı ifade ederken, bir kısmı Galtung’un olumlu barış kavramına paralel olarak, kendi içimizdeki çelişkilerin sonlandırılmasının hedeflenmemesi anlamında olumlu imkansızlığı işaret etmektedir.

Kendimle barış bağlamında en sık ifade edilen değerler, kendine tolerans, saygı gösterme, empati duyma ve yaptıklarının sorumluluğunu alma gibi şiddetsiz ilişki kurma ve yaratıcılık, özgürlük, kendini gerçekleştirme kapsamına giren eylemler veya “kendi”nin parçası olan çeşitli ölçeklerdeki toplumsal süreçler veya ilişkilerde bağ kurma gibi tanımlamalar barış kültürünün unsurlarıyla ilişkilendirmektedirler.

Atölyelere katılan kadınlar arasında çoğunluk olmasa da “kendimle barış” ile feminizm veya kadınlık durumu arasında ilişki kuran katılımcılar da vardır. Bu şiddet içeren araçlar kullanarak sorun çözme veya çatışmalar ile asimetrik ilişkileri “kendi” ile ilişkilendirme ve asimetrik ilişkileri toplumsal cinsiyet ile ilişkisini kurma ve toplumsal cinsiyete dayalı ihtiyaçların belirlenmesi bakımından özel önem taşımaktadır.

“Kendimi seversem, barışı başlatmak içinde çabalayabilirim. Kendimi sevmenin yolu da en çok feminizm den geçiyor. Bu da kadın devrimi demek.”

Evimde Barış

“Aile bireyleri birbirine saygı duymalı fikirlerini dinleyebilmeli evin kadını köle değil de onun da bir birey olduğuna, bencil olmamalı ben duygusundan kurtulmalı sen de varsın diyebilen ailem olsun isterim herkesin sorumluluğundan kurtulmak isterim biraz kendim için yaşamak isterim.”

“Evimde barış” yerelde yapılan atölyelerin her birinde en az bir katılımcının seçtiği “kendimle barış” gibi öncelikli konulardan oldu. Ancak “evimde barış”, “kendimle barış”ın tersine politik alanın kadın kurgusuyla ilgili büyük ölçüde iç içe geçen, politik alanın kurgusunun sınırlarına saygı ve uyum gösteren şekilde tanımlanması bakımından “evimde barış” için kâğıda geçirilen ifadeler dikkat çekicidir.

“Evimde barış” her atölyede katılımcıların büyük çoğunluğunda “ailede barış” olarak anlamlandırılarak ifade edilmektedir. Ev ve ailenin özdeşleştirilmesinin veya bir ve aynı toplumsal birimler olarak anlamlandırılmasının atölyelerde ifade edilmiş olan cümlelere dayanarak derin çıkarımlar yapmak mümkün

olmasa da bir kimsenin içinde yaşadığı mekânda barışın yaygın olarak “ailede barış” olarak anlamlandırılmış olması önemli bir çıktıdır.

“Evimde barış”ı ifade etmeyi seçen katılımcıların büyük çoğunluğunca “huzur”, “mutluluk” gibi çatışmaların olmadığı bir mekân olarak tanımlanmış olması da anlamlıdır. Bu yönüyle “evimde barış” anlamlandırmaları genel olarak olumlu barıştan çok olumsuz barış ile iç içe geçmektedir. Barışın sözlük anlamlarından biri huzur olmakla birlikte; huzur, gidilen yolun kendisini ve o yolun nasıl gidildiğini değil, var olan veya ulaşılması gereken bir durumu tanımlar. Aynı nedenle, çatışmaları şiddet içeren araçlarla çözme yönteminin sıklıkla meşrulaştırılmasına aracılık eder.

Benzer şekilde özellikle çocukların dahil edildiği ifadelerde çocuklarla ilgili en sık belirtilen ifade topluma yararlı olmalarıdır. Bu ifade etiğe dair bir ifadedir. Barış kültürü şiddetsizliği meşrulaştıran, şiddetsiz araçlarla sorunların çözümünü mümkün kılan kültürdür. Aynı nedenle, etik barış kültürü veya barış sözcüğüne içkindir. Ancak bu iki etik konumlanış arasında farklar vardır. Barış kültürü örneğin her kültürde bulunan “özen gösterme”, sonuçlarla değil süreçlerle ilgili olma, fikirlerin karşılıklı etkileşim yoluyla değiş tokuş edilmesi gibi kültür unsurlarının üretimine ve yeniden üretimine odaklanır. Barış kültüründe çocuklarla ilişkiler bir süreçtir ve yetişkinlerin çocuklardan öğrenmesi dahil şiddetsiz araçlarla, şiddetsizliği meşrulaştıran değerlere dayanır. Barış kültürünün değerleri barışın altıncı anlamı olan evrenin bütünlüğünü esas aldığı için böylesi bir yetişmenin veya var olmanın örneğin özen gösterme yoluyla bütünün gözetilmesi veya toplumsal yararadır. Bir başka anlatımla, ilk anlayışta ailenin bir toplumsal hizmet işlevi varken, ikinci anlayışta toplumsal yarar bir hedef değil, şiddetsiz yapma ve var olmayı sağlayan değerler ve eylemlerle örülen sürecin kendisidir.

Atölyelerde kâğıda geçirilen ifadelerin hepsine bir bütün olarak bakıldığında ortaya çıkan resme olumlu barış kavramından; yani eşitsizlik ve adaletsizliklerin olmadığı kavramlaştırmasından doğru bakıldığında, bütün içinde az sayıda olsa da ev içinde cinsiyetçi iş bölümü gibi toplumsal cinsiyete dayalı asimetrik iktidar ilişkilerine dikkat çeken ve evinde barışı bu iktidar ilişkilerinin dönüşmesi olarak tanımlayan katılımcılar da bulunmaktadır. Olumlu barış anlayışı asimetrik ilişkilerin denge veya simetri yönünde dönüştürülmesi bakış açısını içerir. Ev içi dahil, toplumsal adaletin bu dönüşüm yoluyla başarılabacağı fikrine dayanır. Dönüştürücü adaletin, önemli unsurlarından biri “toplumsal zararın” evcilleştirilmesi, yani ikinci dalga feminizmin simgesi olan “özel olan politiktir” sloganında olduğu gibi bu atölye bağlamında belirtmek gerekirse, özel alanın, yani ev içindeki ilişkilerin ürettiği zararların çatışma terimleriyle ifade edilmesi ve zarar görenlerin hakları ihtiyaç olarak tanımlanmasıdır. Sayıca az da olsa katılımcıların “evde barış”ı erkek egemen iktidar ilişkili olarak ifade edilmesi genel olarak umut vericidir.

Kamusal Alanda Barış

“Kamusal alanda barış”, atölyelerin her birinde en az bir katılımcının seçtiği öncelikli konular arasında yer alıyor. Kamusal alanda barış söz konusu olduğunda, “evimde barış”ın içe kapanık eğilimi tersine dönerek, okulda, iş yerinde, hastanede, sokakta, hukukun üstünlüğü, aynı ücreti alma, aynı muameleyi görme, özne olarak tanınma, dilini serbestçe kullanma gibi coşkulu özgürlük ve eşitlik hayalleri kâğıda geçirilen ifadelere egemen olmakta. “Kamusal alanda barış” hayallerinin ifadelerine özgürlük ve eşitlik vurgusu egemen. O kadar ki atölyelerden sadece birinde huzur hayalleri özgürlük ve eşitlik hayallerinden daha fazla yer almakta.

“Evimde barış” ve “kamusal alanda barış” arasındaki coşku ve ifade farklılıkları feminist düşünür ve aktivistlerin sorgulayıp erkek egemen düzenin kurucu mekanizması olarak tanımlayarak reddettiği kamusal alan-özel alan ayrımı bağlamında oldukça anlamlı yüklüdür. Uluslararası insan hakları hukuku ve Türkiye’deki hukuksal düzenin felsefi temellerini oluşturan liberal düşünce kamusal alanı siyasetin, yani devletin alanı, özel alan ise insanların kendileri serbest bıraktıkları ve devlet başta olmak üzere dışarıdan müdahalenin yapılmamasına dayalı bir düzen üzerine kurulmuştur. Hem egemen olana itiraz edenler hem de kadınların erkeklerle eşitliğini savunan düşünürler başından beri egemenin iktidarını pekiştirdiği için kadın-erkek, kamusal-özel, savaş-barış gibi ikili karşıtlıklara dayalı düşünce sistemini eleştirmiş, feminist hareket ise kamusal-özel ayrımına özel alanın düzenleme dışı kalmasına “özel olan politiktir” sloganında simgeleşen itirazını 1960’lardan itibaren kitlesel olarak dile getirerek, ikili karşıtlıklara dayalı hukuksal ve toplumsal düzeni erozyona uğratmıştır. Bütün bu eleştiri ve mücadelelerin kazanımları bugün sadece kamusal alanda gerçekleşen şiddetin değil, ev içi şiddetin de hem küresel olarak bir sorun alanı olarak tanımlanması hem de özel alanda gerçekleşen şiddetin düzenlenmesinin küresel olarak ilkelerinin ortaya konmasıdır. Ayrıca yine bu ikili karşıtlıklara dayalı düzenin eleştirilmesi bugün çoklu ayrımcılıkların görünür olmasına ve buna göre düzenlenme yapılmasına aracılık etmektedir.

“Toplumsal cinsiyet eşitliği, bu alanda söz edebileceğim en önemli konu. Kişilerin ırklarını, cinsiyetleri, ekonomik durumları... vs. nedeni ile kamusal alanda ayrımcılığa uğramadan barış içinde öğrenmesi üretmesi ve paylaşması çok kıymetli ve bunun için mücadele ediyorum.”

Feminist hareketin bu müdahalesi yukarıda listelenmiş olan barış anlayışlarından ikincisi yani olumlu barış anlayışıyla uyumludur. Okulda, iş yerinde, hastanede vb özgürlük ve eşitlik hayalleri Türkiye’de de 1970’lerin ikinci yarısından itibaren toplumsal hareketlerin eşitlik ve özgürlük talepleriyle ve daha dikkat çekicisi olumlu barış anlayışıyla uyumlu olması bakımından dikkat çekicidir.

Kentimde Barış

“Artık bu şehirde zırlı araç ve TOMA görmek istemiyorum. Van’da Las Tesis dansını yapsak. Tüm sokaklarda bizim sesimiz yankılansa güzel olmaz mıydı? Bence güzel olurdu.”

Yerel atölyelerin üçünde “kentimde barış” konusu hiçbir katılımcı tarafından seçilmemiştir. Bir başka anlatımla “Kendimde barış” öncelikli konuların başında gelmemektedir. “Kentimde barış” hayalinin neden seçilmediğinin gerekçesini kağıtlara geçirilmiş olan hayallerden doğru değerlendirmek mümkün değildir.

Bu bölümün başında alıntı yaptığımız ve “kendimle barış” ile “dünyada barış” arasında ilişki kuran kavrayış, barış atölyelerinin dayandığı olumlu barış anlayışı anlamlıysa ki pek çok katılımcı farklı bölümlerdeki hayallerinde alıntıda ilişkiyi kendi hayallerinde dile getirmişlerdir, bu konunun katılımcılarla ayrıca tartışılıp değerlendirilmesi önemli ve gereklidir.

“Kentimde barış” hayallerin diğer hayallere göre daha az seçilmiş olmasının bir nedeni “kamusal alanda barış” konusuyla örtüşmesinden kaynaklanıyor olabilir. Bu fikri destekleyici işaret, “kentimde barış” hayallerinin de tıpkı “kamusal alanda barış” hayallerinde olduğu gibi coşkulu ifadelerle ve özgürlük eşitlik hayalleriyle dolu olmasıdır.

“Kentimde barış” hayallerine ege-men olan özgürlük ve eşitlik vurgusunun “kamusal alanda barış” hayallerinden önemli bir farkı, “kentimde barış” hayallerinde yönetime veya kent hakkında verilen kararlara katılmanın da açıkça ve yönetme terimleriyle hayal edilmiş olmasıdır.

“Ortak alanlarda ortak sorunlarımızı konuşup tartışıp mahalle ve kentimizin fiziksel sosyal-kültürel nasıl şekilleneceğine birlikte karar verebiliriz. Üretim ve tüketim ilişkileri içinde istisnasız herkes bulunabilmeli.”

Yönetimde yer alma hayalleri siyasal şiddeti daha doğrudan deneyimleyen bölgelerde yaşayan veya buralarda deneyimi olan kadınlar tarafından, siyasal şiddeti dolaylı olarak deneyimleyen kadınlardan daha fazla ifade etmiş olması “kentimde barış” hayallerini kendimle, evimde ve kamusal alanda barış hayallerinden ayırmaktadır. Yaşanılan kentin yatırım vb projelerle veya siyaset yoluyla yukarıdan şekillenmesine itiraz eden hayaller her atölyede görülebilir. Bunları somut barış talepleri olarak nitelendirmek mümkündür.

Genelin içinde daha az da olsa “kendimle barış” hayallerinde ifade edilen özgürlük hayalleri “kendi” veya bireyin bir politik birim olarak görülebildiğini, ancak hayallerden doğru bakıldığında “aile” ve kamusal alanda yer alan okul, iş yeri, hastane gibi yapıların politik yapılar olarak tanımlanmadığı söylene-

bilir. Bu bakımdan kent farklılık yaratmaktadır. Kadınlar barış hayallerinde kentin yönetimine katılmaktadırlar.

“Kentimde barış” hayallerinde dikkat çekici bir başka nokta kentin sadece kamusal alan olarak hayal edilmiş olmasıdır. Kent hakkı kavramlaştırmasına feminist yazar ve aktivistlerin itirazı kent yönetiminin kamusal-özel alan ayırımına yerleştirilerek “evin” kent alanı olarak tanımlanmamasıdır. Bir başka anlatımla ev ile özdeşleştirilen kadınların ev hakkında alınan kararlara katılımının sorunsallaştırılmamış olmasıdır. Bu sorunsallaştırılmama hali yaş ve konum farklılıkları da eklenince ev içinde her çeşit kararın dışında kalabilen gençlerin özellikle genç kadınların kendilerini özgür ve ait hissedememeleri ile sonuçlanabilmektedir. Kentimde barış çerçevesine evin dahil edilmemesinin bir nedeni evin de bir mekan olarak değil, aile ilişkileri ağı olarak hayal edilmiş olması olabilir. Bu durumda ev ve ailenin barış hayalleri bağlamında daha derinlikli tartışılma ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

“Kentimde barış olursa çok dilli bir eğitimde ve belediye hizmeti hayal ediyorum farklı etnik kimlikte çocukların kadınların, gençleri birlikte olabileceği ya da bileceği ortak alanlar hayal ediyorum. Tiyatro gibi sanatsal faaliyetleri yürütmek veya içinde olmak isterdim, ayrıca mülteciler ile ortak yaşama kültürünün gelişmesini hayal ediyorum.”

“Kentimde barış” hayalleriyle ilgili dikkat çekici son konu barışın yukarıda listelediğimiz dördüncü ve altıncı anlamları yani ekolojik denge ve bütünlük ilk defa yaygın olarak kent çerçevesinde ifade edilmiş olmasıdır. Bu kentin hem bir politik çerçeve hem de barış hayallerinin gerçekleşmesi bakımından olumlu barışın her yönüyle temas edilebildiği bir hayal alanı olabilmesi bakımından anlamlıdır.

“Kentimde barış” hayallerinde yaygın olarak yer almayan bir başka konu kent mekanına ilişkin hareketlilikle ilgilidir. Bugün hiçbir kent sadece yürünerek yaşanabilir küçüklükte değildir. Kaldı ki yürümenin kendisi de asimetrik iktidar ilişkilerine göre şekillenmektedir. Hareketliliği önemli kılan bir unsur örgütlenmeyle ilgili olmasıdır. Birbirlerini yakından tanımasalar da aynı kaygıları, çıkarları savunanların bir araya gelmelerini kolaylaştırması işlevi bakımından hareketlilik son derece önemlidir.

“Yaşadığım yere dair hayalim: Ortak yaşamda uyum. Farklılıkların uyumu. Sorunlara ve daha iyi bir yaşama, ortak yaratıcılıkla çözümler geliştirmek. İnsana, doğaya, hayvana duyarlı bir çevre hayal ediyorum.”

Ülkemde barış

“Ülkemde barış” bir yerel dışında tüm atölyelerde uzun uzun coşku ile çok çeşitli şekillerde ifade edilmiş özgürlük ve eşitlik taleplerinin dile getirildiği hayallerden oluşmaktadır. Hayallerin zenginliği kısaca “herkes için eşitlik, özgürlük, adalet” şeklinde özetlenebilir.

“Ülkemde, cinsiyet ayrımcılığı ortadan kalktı. Dil, din, ırk, ve her türlü ayrımcılık ortadan kalktı. Ülkemde savaş bitti tüm kaynaklarımız ekonomik kalkınma için kullanıyor. Kadınlar özgürce yönetime geldi. Tüm politikalar kadın tarafı. Dünya politikasında söz üretiyoruz.”

“Ülkemde barış” hayalleri çok çeşitlilik içermekle birbiriyle bağlantılı birkaç nokta dikkat çekicidir. İlk olarak, “Ülkemde barış” ile ilgili hayallerin neredeyse hiçbiri karamsarlık ve umutsuzluk içermemektedir. Bu özellikle “kentimde barış” ile ilgili kimi hayallerde ifade bulan umutlu ama karamsar ifadelerden farklı olması bakımından anlamlıdır.

Ülkedeki esenliğin aynı zamanda diğer düzeylerdeki esenlik olduğunu ifade eden hayaller en fazla olan hayallerdir. Bu Tao’nun yukarıda yaptığımız alıntısı ile uyumludur. Ancak daha sonra Tao’nun kavrayışını bizim yaptığımız döngüsellikle ilişki bakımından kopukluklar ortaya çıkmaktadır. Bunun anlamı döngüseliğin hayal edilememesine ilişkin değil, bunun nasıl sağlanacağına veya sağlandığına ilişkin sorunun karşılığı olacak hayallerin ifade edilmemiş olmasına ilişkindir. Bunun nedenlerini konuşmak hayallerini kurmak başka bir hayal atölyesinin konusu olabilir. Ancak “Ülkemde barış” hayallerinin bütünü göz önüne alındığında barışın odağında adı sıklıkla geçmese de devlet veya genel siyaset bulunmaktadır. Buna karşın devletin veya genel siyasetin içinde yer alma hayali pek çok atölyede dolaylı olarak hayal edilmektedir. Doğrudan ifadeler oldukça az sayıdadır.

Barış hayallerinin çerçevesi olması bakımından “Ülkemde barış”, “kentimde barış” ile hem benzerlik taşımakta hem de ondan ayrılmaktadır. “Kentimde barış” ve “Ülkemde barış” hayallerinde kent ve ülke politik yapı veya politika alanı olarak hayal edilmektedir. Ancak bir siyaset çerçevesi olarak kentin yönetimde söz sahibi olma doğrudan hayal edilmişken, ülke hayallerinde ülkenin yönetiminde söz sahibi olma aynı şekilde somut

“Yaşadığım toplumdaki kültürel değerlerin diğer toplum yapıları ile uyumlu olma hali ülkemdeki barış hayalim; - Hiyerarşinin olmadığı, - Kadın ve erkek bireylerin eşitliğinin olduğu, - Mutlu çocukların olduğu, - Güçlü kadınların olduğu, - Siyasi yapının, hukuk sisteminin “adalet” kavramını unutmadığı ülkemde BARIŞ olabilir!!!”

olarak ifade edilmemektedir. Barışın bir durum değil de gidilen yolun kendisi olduğu kavrayışı izlendiğinde kimi somut, tekil hayaller hariç tutularak genelleme olarak ifade edilirse çok arzulanan, coşkuyla istenen herkes için eşitlik, özgürlük ve adalet hayallerinin gerçekleşmesinin sorumluluğunun dışsallaşması söz konusudur. Bunun anlamı potansiyelin olmadığı veya eksikliği değildir. “Ülkemde barış” hayalleri, “evimde barış” ve “kamusal alanda” barış hayalleri ile birlikte düşünüldüğünde barışın nasıl gidilen yolun kendisi olacağının hayal edildiği daha derinleştirici atölyelerin yapılmasına ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Dünyada Barış

“Dünyada barış” en çok ve çeşitli şekilde hayal edilen, hayallerin en özgür bırakıldığı hayal çerçevesi olmasıyla en öncelikli görülen barış hayalidir. Her bir yerel atölyede toplamda en fazla dünyada barış hakkında kurulmuştur. “Dünyada barış” hayallerinin bütününde barışın bütün anlamlarını bulmak mümkündür. Özellikle bütün devletler arası sınırların kalması veya dünyayı bütün canlı ve cansız varlıklarıyla birlikte hayal etme gibi dünyayı bir bütün olarak kavrama hayallerin genel eğilimidir.

“Düzenli ordu, sınır, milliyet, devlet, şirket, bürokrasi, kurumsal din yok. Mavi gezegen, özgür, iklim krizi, gerilemiş dünya hakları tek bir insan toplumu olmuş.”

Herkes için eşitlik, özgürlük, adalet hayallerinin yanı sıra dayanışmayı içeren hayallerin de kurulmuş olması son derece anlamlıdır. Hayaller en fazla “dünyada barış” hayallerinde çeşitlenmiştir. Örneğin engellileri içeren bir hayal sadece “dünyada barış” hayallerinde yer almıştır. Demokrasi, LGBT+, sömürü

gibi sözcükler “dünyada barış” hayallerinde yer almaktadır. Özel olan politik-tir sloganın en fazla anlamlı kılındığı çerçeve de dünya çerçevesidir.

“Dünyada barış” hayallerinde yönetimde yer alma hayalleri de bulunmaktadır. Bu bakımdan “ülkemde barış” hayalinden farklılaşmaktadır. Bu durumun daha derin değerlendirilmesine ve tartışılmasına ihtiyaç olmakla birlikte, başlangıç olarak ev, kamusal alan ve ülke hayallerinin içinde yönetimde söz sahibi olma hayallerinin girmemesi buralardaki iktidar ilişkilerinin ağırlığıyla ilgili midir sorusu sorulabilir.

NEFES (ferah, ıfık alan)

- + Özümleli Özümleli
- + Kendini güçlendirme
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli

- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli

KARADENİZ BARIŞI

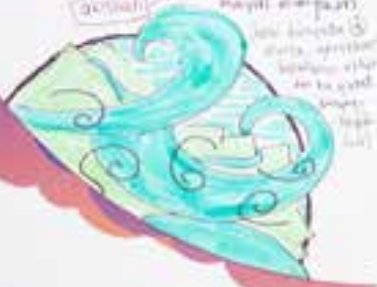
ULUKANLI BARIŞI

- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli

KARADENİZ BARIŞI

KARADENİZ BARIŞI

- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli
- + Özümleli Özümleli

KARADENİZ BARIŞI

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

V. Kadınlar Barışı Nasıl Tarif Ediyor, Barıştan Ne Kastediyor?

DÜNYA, KOCAMAN YÜREKLİ BİR KADIN...

Hayalimden barış yaptım projesi kapsamında 13 kentte 24 atölye çalışması yapıldı. Bu atölyelere 423 kadın katıldı ve kendisinden başlayarak halka halka dünya barışına kadar bu konudaki düşüncelerini, arzularını, umutlarını ve hayallerini paylaştı birbirleriyle.

Birisi size sorana kadar barış üzerine düşündünüz mü hiç? Bulunduğumuz coğrafya ve zaman diliminde bunu düşünmüş olma ihtimaliniz az olmamakla beraber bu düşüncelerin egemen söylemin çizdiği çerçevelerden ne kadar bağımsız olduğu veya olabileceğini bilmek pek mümkün değil. Ancak kesin olan bir şey var ki bu koşullarda bu kadar kadın bir araya gelerek “Barış”ı hayal etmeye cüret etti. Kelimesi bile soruşturma konusu olan bir kavram halinde barış ne yazık ki! Barıştan söz etmek ulusal çıkarların aleyhine olmakla bir tutuluyor, soruşturmanın kovuşturmanın konusu oluyor. Dolayısıyla bu çalışmaya katılan, arzu, düşünce ve hayallerini birbirleriyle paylaşan kadınların her bir kelimeleri çok değerli, çok önemli.

“Buraya küçük mutlu güneşler koydum. Günlerimiz karanlık ve çok soğuyor bazı akşamlar, ısınırsın. Buraya bir inanç bir inat koydum. Tut ki unuttun, tekrar bak, o inat neyse sen ‘o’ sun. Buraya umutlu günler koydum. Şimdilik uzak gibi görünüyor ama kim bilir, birazdan uzanıp dokunursun. Buraya bir silinti otu koydum. Kırk dert bir arada canına yandığım, kırkına birden deva olsun. Bedenimi, cinsiyetimi, varlığımı, karakterimi, duygularımı hırçınlıklarımı, kahkahalarımı sevmekle başlayacak her şey. Ben kendimi sevince barışacağım kendimle. Daha umutlu, daha inançlı, daha inatçı sarılacağım kendime, dünyaya. Dünyanın kırk derdine, savaşına, silahına, erk zihniyetine, karşı kendi içimde yetiştirdiğim silinti otlarıyla mücadele edeceğim.”

Kuşkusuz bu verilerden açık, net ve bilimsel kurallara uygun bir analiz yapmak mümkün değil, hayalleri nasıl sınıflandırabiliriz ki? Bu nedenle belirlenmiş başlıklar altında söylenenleri bir arada değerlendirerek ortaklaştıkları yönleri, ortak sorunları, ortak arzuları ve ortaklaşmayan fikirleri, bundan sonraki çalışmalar için de birer ipucu olmaları açısından dile getirmek uygun göründü.

Bu ülkede yürütölmüş, yürütölmekte olan kadın barış çalışmalarını da dikkate alarak yapılacak yorumları okuyacaksınız, buradan belki de kendi hayallerimize ulaşan, giden bir yol çizmek mümkün olur. Sözlerini paylaşmamız için izin veren bütün kadınlara bir kez daha teşekkür etmek isteriz.

KURDUĞUMUZ DÜNYALARIN ADI VAR!

Dünyalarını oluşturan kadınlar, tanımlanan altı alandan (Kendimle Barış, Evimde Barış, Kamusal Alanda (Okulda, İşyerinde v.b) Barış, Kentimde Barış, Ülkede Barış, Dünyada Barış) dört dördünü seçerek kendi dünyalarını yarattılar. Dört alanın seçimi tamamen kendilerine bırakıldı ve sadece hangi alanlar kendileri için önemliyse ona göre seçmeleri istendi.

Dünyalar bütöncöl olarak incelendiğinde ise barışı kendinden başlatanlar sonra ya evlerine ya da kentlerine ya da kamusal alana geliyor ama sonra mutlaka ölkede barış ve dünyada barış ile tamamlıyor. Bazen de bu tüme varım yöntemi tümden gelime dönüşüyor ve dünya barışı ile başlayıp kendilerinde barışa geliyorlar.

Çalışmaya katılan kadınların çoğu oluşturdukları dünyalara isimler verdi. Bu isimlerle başlamak, kurulan hayallerin, Barış'ı tarif etmenin ipuçlarını da yansıtıyor. Özgür olmak, huzur, mutluluk, sevgi, paylaşmak ve bunlara ilişkin duygular isimlere de yansımış. Belki de en önemlisi bunun bir hayal olmadığı, gerçekleşebileceğine dair bir istek ve/veya arzunun bu isimlere ve altında yazılanlara sinmiş olduğunu görmek mümkün.

Özgürlük, sevgi, mutluluk, umut, eşitlik dünyaların isimlerinde de öne çıkanlar oldu. Katılımcıların "Bir nefes dünya" sı, "Pisili özgür dünyası" ile yan yana geldi, "Gökkuşaağı" bir dünya, "Kartal bakışlı dünya"ya selam verdi. "Herkese yeter dünya" dedi bir arkadaşımız. "Gülen bir dünya" da istedik, "Uzun, çetin, güzel" bir dünya da hayal ettik. Umudunu yitirmeyen dünyalar kurdu kadınlar ya da "muhteşem mavi mücevher" dedi adına. "Barış hemen şimdi" oldu birçok dünyanın adı.

Bu DÜNYA UTOPIK DEĞİL, GERÇEK!

BARIŞ; EVİMDE BAŞLAR, KENDİMLE DEVAM EDER, ÜLKEME VE DÜNYAYA YAYILIR

Barışı katmanlar halinde düşünmeyi sağlayan bu yöntem çok bilinen haliyle genel barış söylemlerinin ötesine geçerek kadınların kendilerine, hayatlarına, yakın çevrelerine ilişkin düşüncelerini ortaya çıkartmış.

Barış, silahların susması, çatışmaların olmaması değildir deriz ya hep, işte kurulan hayallere ve oluşturulan dünyalara baktığımızda bunun aslında ne demek olduğunu görebilmek mümkün. Hayatlarımızın neredeyse her anında, küçücük noktalarında yaşadıklarımız Barış isteğimizin tercümanları olmuş söylenenlerde. Evde barış için kadınlar kendileri ile barışık olmayı bir ön koşul olarak görmüşler. Barış benle başlıyor demiş birçoğu.

Başta kendimle barış olmak üzere kadınların kendileri ve kendilerini tanımladıkları yakın çevrelerini, yaşam deneyimlerini aktardıkları evimde barış, kamusal hayatta barış ve hatta kentimde barış başlıklarına baktığımızda bu deneyim ve yaşamışlıkları, umutlarını görüyoruz. Deneyimler ve hayallerin, barış kültürünün üretilmesinde kadınların ana aktörler olması gerektiğini belirten Elise Boulding'i doğrular şekilde dile getirildiği görülüyor. Kadınlar Barış'ı kendileri, çocukları, eşleri ile sağlıklı bir iletişimin, üretmenin, özgürlüğün hem sonucu hem de bunu mümkün kılan olduğunu belirtmektedirler.

Ve renkler, barış hayallerinin renkleri yeşiller, maviler, ağaçlar, martılar, deniz ve gökyüzü ve bütün hayallerin en parlak anı güneş, her yerde her hayalini aydınlatıcısı, evin, kentin, ülkenin ve dünyanın.

KALPLER, ÇİÇEKLER VE GÖKKUŞAĞI

Kendini sevmek, kendini olduğu gibi kabul edip didişmemek en temel ifadelerden biri ve kendiyile barışık olma en fazla dile getirilen düşünce olarak yer aldı bu çalışmada, kimi zaman bir gerçeklik ama çoğunlukla bir özlem olarak.

Kendiyile barışık olmanın, başkalarıyla da barışık olmanın yolunu açabileceği, karşılıklı anlamayı, iletişimi ve eşit, özgür ilişki kurmayı kolaylaştıracağını ifade eden bir katılımcı bizlere barış kültürünün nasıl yeşereceğinin de ipuçlarını sunuyor.

Barışı kendinden başlatan, bunu kimseye hesap vermeme özgürlüğü olarak hayal eden ve özgürlük ile bağını kuran bir katılımcı, istediği gibi davranabilmesinin, üretmesinin yaşamasının atmosferi olan bir barış tanımı yapıyor.

Katılımcı kadınların kendimle barış başlığı altında dile getirdikleri, bir yanıyla da çatışmaların çözülmesi için kendilerini daha donanımlı, hazır ve is-

tekli hale getirme ile ilgili oldu. Başkalarıyla barışık olma, iletişim kurabilme anlama ve anlatabilme imkanının daha fazla olması gibi bir dizi istek, kadınların barışı kendileriyle ilgili olarak düşündüklerinde kurdukları bağlantı oldu.

BARIŞ, BİR YAĞMUR SONRASI, SABAH UYANAN YAĞMURLA TEMİZLENMİŞ SOKAKLAR GİBİ...

En yakın olunanlarla ilişkisellik üzerinden düşünülen bu kısımda önceki kısımda az da olsa yer alan eşitlikçi yaklaşımın çokça dile getirildiğini görüyoruz. Eşitlik, işbölümü, adalet, hoşgörü gibi kavramlar bu ilişkilendirmelerle ilgili olarak sıklıkla kullanılan ifadeler olarak öne çıkıyor. Uzlaşma ve sorunları sağlıklı diyaloglarla çözme isteği de evdeki barış denildiğinde dile getirilen düşünceler. Tahakkümün olmadığı, aile bireylerinin eşit söz hakkına sahip olduğu evleri, barış dolu olarak tanımlayan ve huzur, sevgi ve bağlılığın adını barış koyan kadınların söyledikleri, ev içi ilişkilerin, barışı sağlamanın ön adımları olduğunu gösterdiği kadar barış mücadelesinin, kadınların arzu ettikleri gibi yaşamaları için verilen mücadele ile iç içe görüldüğünü gösteriyor.

Cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve erkek tahakkümüne başkaldıran bir anlayış ve dil neredeyse ortaklaşan bir nokta olarak öne çıkıyor.

FÜTURSUZCA ATACAĞIMIZ KAHKAHALARIN YERİ: KAMUSAL ALAN

Cinsiyet eşitliğinin sağlandığı, cinsiyet ayrımcılığının olmadığı, kadınların şiddete uğramadığı, mobbinge maruz kalmadığı bir kamusal alan tarifi yapıyor barış hayallerinde. Emek mücadelesi, eğitim, güvenli sokaklar, eşit haklara sahip olunan ve güvenceli işler de kamusal alana dair hayallerde yer buluyor çokça.

Kadınların kendi kimliklerinin sorgulanmadığı, giyim, kuşam özgürlüğü gibi tartışmalı konuların kamusal alanın barışı içinde tarificationı önemli. Ayrıca cinsiyet dışında ırk ve sınıfın da kavram olarak gündeme geldiği bu kısımda ayrımcılık karşıtlığı da bu genişlikte dile getirilmeye başlanıyor.

Kamusal alandaki barış kadınların yüzyıllardır verdikleri özgürlük ve kurtuluş mücadelesi ile barış kavramının ne kadar iç içe olduğunu gösteriyor bir kez daha. Çatışmaların çözümü burada da kadınların barış hayallerinin içinde önemli bir yer tutuyor. Ve dayanışma, bir arada olma, kolektif mücadele gibi bugüne kadar kadınları bir araya getiren barış mücadelesinin temelleri sayılabilecek kavramlar çıkıyor karşımıza. Bizi birleştiren bir yer olarak da tarif edilen kamusal alan, bu karşılaşmalar ve birlikte eylemek için de bir araya gelişleri de mümkün kılan bir alan olarak ortaya çıkıyor.

ANLIKAN

Kamusal alanda barış talepleri ise kentteki barış talepleri ile çok ortaklaşmış. Kadınlar, özgür ve güvenli bir kent ve kamusal alan talep ediyor.

KENTLER YIKILSA DA BARIŞ UMUDU YIKILMAZ...

Kadınların sokaklarında özgürce dolaşabildiği, istediği giyimle, istediği saatte ve istediği yerde olabildiği kentler kadınların barışı düşündüklerinde il elde dillerinden dökülenler. Yaşanabilir kentler, ekolojik duyarlık, etkili ve kapsamlı yerel hizmetler, güçlü cinsiyete duyarlı yerel yönetimler, kadınların barış kentlerinde görmek istedikleri özellikler olarak ortaya çıkıyor.

Özgürlük talebi, güvenlikçi politikaların ortadan kalktığı, etnik ve dini farklılıkların dezavantaj oluşturmadığı aksine kendi dili, inancı ve kültürü ile bir arada yaşamının mümkün olduğu kentler barışın kentleri olarak düşünülmüş ve dile getirilmiş.

Kentte barış alanının daha çok etnik, dini çatışmanın ve kutuplaşmanın daha görünür olduğu kentlerde önemsenmiş olması dikkat çekici. Ayrımcılığın görünür biçimde yaşandığı kentlerde kentte barış talebi ön plana çıkıyor.

GÜNEŞ HEPİMİZE AYNI YERDEN DOĞAR

Barışı kurmaya yönelik politik müdahalenin alanı olarak tariflenen “ülkede barış”a dair kısımda demokratik işleyiş ve muhalefet etme pratiğini işaret eden öneriler yer alıyor. Aynı zamanda “Savaş” ın bir kelime olarak dahi çok ifade edilmeye başlandığı bir düzlem olarak önem taşıyor.

Barışın inşası, kadınların da katılmak için mücadele ettikleri bir süreç ve diğer bütün olumsuzlukların giderilmesi gerekliliği ile bağlantısı kurularak veriliyor.

Kadınlar barışı, evlerinin içindeki huzur, kendi olma, özgür olma, çocukları için bir gelecek, iyi bir eğitim, sağlık hizmeti, eşitlik olarak anlatıyor. Her türlü ayrımcılığa karşı olma hali ve bunun ülkenin ve dünyanın her yerinde geçerli olmasına dair istekler öne çıkıyor.

Ülkenin bir bölgenin huzurlu ve sakin olmasının veya böyle görünmesinin barış anlamına gelmeyeceği, “insanlık” ortak paydasının birleştiriciliğine dair ifadeler, içinde yaşadığımız ülke ve bölge gerçeklerinin kadınların düşünme ve duygu dünyalarındaki karşılıkları olarak ortaya çıkıyor.

Barış kadınlar için anadilini konuşmak, arzuladıkları kademelere gelebilmek, toplumsal hayata katılabilmek anlamına geliyor. Barış, kendini ifade etme özgürlüğü, adil ve yolsuzluk olmayan bir yönetimin, özgürlüğün, refah ve insanca yaşama isteğinin adı oluyor.

BARIŞI HAYAL EDEBİLMEYİ HAYAL ETMEK...

Sınırlar giriyor bu aşamada barış hayallerinin arasına. Sınırların olmadığı bir dünya, ülkelerin ayrışmadığı, tüm canlıların ve doğanın hesaba daha çok katıldığı bir düzlem oluşturuyor dünyada barış. Ve daha somutlaşan talepler söz konusu.

Genel bir tasvir beklentisi olabilir ama farkındalığın daha yüksek olduğu görülüyor. Kapitalizm, diktatörlükler, silah satışları öne çıkıyor ifadelerde.

Yapılan çalışmada barışın pozitif tanımını ortaya koymayı kolaylaştıran bir yöntem kullanılmış olması etkili olmakla beraber kadınların dile getirdikleri, kurdukları hayaller, düşünceleri arzu ve isteklerini dile getirme biçimleri ve yaklaşımlarının ortaya koyduğu barış tanımının pozitifliği neredeyse bütün söylenenlerde izlenebiliyor.

Bu kadınların her zeminde ve sürekli olarak sürdürmekte olduğu barış çalışmalarına gücünü veren bir özellik olmasının yanı sıra barış süreçlerinde kadınların mutlaka yer almasının ne kadar hayati olduğunu da gösteriyor. Yanı sıra kadınların toplumsal hayatın düzenleyicisi olmaları, ev içi ve aileler arası ilişkilerin çatışmasız sürdürülmesinde aldıkları rol, ev içi emeğin uzantısı olarak da görülebilecek (cinsiyete dayalı işbölümüne, bu işbölümünün kadınların nasıl aleyhine işlediğine ilişkin feminist bakışı ve eleştiriye akıldan tutarak) bu durum, kadınların barış inşa süreçlerinde etkin rol almaları için bir fırsat olarak görülebilir.

Hem bu niteliği gereği hem de savaş ve çatışma koşullarının kadınların ve kız çocuklarının karşı karşıya kaldıkları şiddetin katlanarak artırıyor olması (evlerde, şiddet/savaştan kaçmak isterken, mülteci kamplarında tecavüz, cinsel istismar, ev içi şiddet, cinsel aşağılamalar gibi) kadınların barış inşa süreçlerinin her aşamasında etkili konumlarda yer almalarını zorunlu kılmaktadır.

Kadınların ev, yakın çevre ile ilişkilerine dair deneyimlerinin büyük kısmının yaşanmakta olan veya olası çatışmaları çözmeye yönelik önemli ipuçlarını taşıması, barışa ilişkin sözlerini bu kapsamda kurmuş olmaları ve kendilerini evlerinin barış elçisi olarak tanımlamış olmaları tesadüf olmasa gerekir.

УМЦТ

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

VI. Yerel Atölyelerden Kolaylaştırıcı Yorumları

Adalet Kaya, Diyarbakır

Savaştan çok etki alan bir toplumda ve coğrafyada yaşayan biri olarak, benim için en çok “biz barışı konuşuyoruz, biz barış istiyoruz. Neden onlar hiç “barış” demiyor, hiç barış konuşmuyor” sorgulamasını yaptığım sıralarda aradı Sevnâ. Şaşkınlıkla birlikte mutlu edici oldu benim için.

O kadar çok şey öğrendim ki,

Ben barışı nasıl istiyormuşum? Ya da barış diye anlatılan şey ve hepimizin kullandığı şey neymiş?

Aslında barış nasıl olmalıymış?

Bir kere Galtung’la tanıştım; ters yüz ettik birçok kavramı ve yeninden tanımladık.

En önemlisi, Amed’te yaptığımız atölyelerde acıyı tam evinde, yüreğinde yaşayan anne, kadınlar bu atölye ile kendi ıstırapları ile yüzleşmelerini başlatıyorlar. Çok önemli bir mesele bu; Spinoza geliyor hep aklıma “Açık ve kesin bir biçimde tanımlandığında, bir duygu olarak ‘ıstırap’ sona erer”

Kendimizden başlayarak toplumun ve her bireyin ayrı ayrı barışı hayal etmesi gerekiyor. Barışı hayal etmesi gerekiyor ki, ıstırabını tanımlayarak, o acıyı sonlandırabilsin.

Çünkü bu atölyelerde şunu gördük, barış hayali önce bir gerçeklikle yüzleşme ile başlıyor. Sancılı da olsa ağlayarak da olsa bir rahatlama sağlıyor. Sonrası güzellik, sonrası “BARIŞ” işte.

Rüzgâr gülleriyle barışı üfleyelim, yalım evrene.

Barıştan kuşlar yalım, barıştan dünyalar, barıştan hayatlar...

“Barış hayal atölyesi.” Teşekkürler bir parçası olduğum için, teşekkürler yarattığı aydınlanma için.

Sevgiler

Ayşe Eriş, Urfa

Everything You Can Imagine is Real; Hayal edebildiğin her şey gerçektir.

En çok korktuğumuz şey hayal etmek. Umutsuzluk ve yenilgi bir adım öteye atamamızın en büyük nedeni. Ataerkil sistemin oluşturmuş olduğu yapının işlerliği de tamamen bu yüzdendir.

Barışı hayal etmek ve inşa etmek emek işidir. Gözyaşlarınızın, gülüşlerinizin, terinizin, bedenlerinizin, duygularınızın birbirine çalıştığı ve bir bütünlük sağlayabildiği yerde barışa dair umudun ve inancın yeniden inşa edildiğini söyleyebilirim. Çünkü barış herkes için inşa edilecektir.

Ataerkil sistemin oluşturduğu dil içerisinde, şiddetsiz bir iletişim dilimi oluşturmak barış inşasıdır. Belki de en zor olan budur. Çünkü şiddetsizlik serttir.

“Hayalimden Barış Yaptım” atölyesinde içimde kırk kadın vardı. Kırkı da öteki ve kırkı da yabancı idi. Bir bütünlüğü ve inancı oluşturan bu kadınlara sarılarak yol aldım. Farklı dillerde, farklı kültürlerde, farklı inançlarda kadınların bir bütünün parçasını oluşturmadaki doğallıkları bana “hayal edebildiğim her şeyin gerçek olduğunu” gösterdi.

Toprakları kanayan bir coğrafyada yaşayan biz kadınların yer almadığı bütün yapıların, şiddete ve ayrımcılığa alan açtığını kadınların hikâyelerinde daha net gördüm. Şanlıurfa’da yaşam yerlerinden edilmiş kadınların ve yerel kadınların ortak sözü “barış, özgürleşmektir.” idi.

Savaşsız ve şiddetsiz bir dünya için biz kadınlar kolları sıvadık. Bıkmadan, usanmadan büyük bir inanç ile sessizi duyuracağız. Barışa ve barışa dair her şeye sınırsız sarılarak bu yolu hep birlikte inşa edeceğiz. Tek bir SES değil, hep birlikte bir ağızdan haykırıyoruz. Biz kadınlar “Savaş değil, barış istiyoruz.” Ölüm değil, yeniden doğum istiyoruz.

Deborah Semel Demirtaş, Foça

Eğitim atölyesini ilk duyduğumda heyecanlandım. İki nedenle hemen katılmam gerektiğini düşündüm. İlk olarak, yararlı bir şey yapmama yardımcı olacak bir şey öğreneceğimi düşündüm ve ikincisi ise kendi hayatımda biraz huzur sağlamam için bazı becerilere ihtiyaç duydum

Bulduğum şey gerçekten inanılmaz bir kadın grubuydu: akılda parlak, görünümde olumlu, ruhta cömert.

Ayrıca hoş karşılandığımı da hissettim. Fikirlerimi herkesle aynı şekilde ifade etmememe ve sahip olduğum fikirlerin herkesin fikirleriyle aynı olmama olasılığına rağmen hoş karşılandım. Ayırık hissetmediğim için, ne kendimi gergin ne de saldırgan hissettim ki bu ruh bütün günüme yayıldı. Gerçekten kendimi oldukça huzurlu hissettim.

Üç günlük eğitim çalışmasında öğrendiklerim deneyimlerimi daha evrensel terimlerle anlamama izin verdi: 1. Çatışma normaldir ve farklılıktan kaynaklanır; iyi yönetildiğinde çatışma yaratıcı bir güç olabilir, ancak iyi yönetilmediğinde çatışma şiddete dönüşebilir; 2. Eşitsizlik öfke ve kızgınlığa yol açar ki bu şiddet ile sonuçlanabilir. Dolayısı ile eşitlik barış için bir önkoşuldur.

Bugünlerde “barış” kirli bir kelime haline geldi - neredeyse “feminizm” kadar kötü. Bu nedenle, kolaylaştırıcılığı yaptığım yerel atölyelere hazırlanırken Demir Leblebi’ye rehberlik eden feminist ilkelerin ve herkesin arzuladığını düşündüğüm demokratik ilkelerin benim için önemli olduğuna karar verdim.

Ayrıca katılımcılardan “barış” a “şiddet” in tersi olarak bakmalarını istedim, böylelikle barış için çalışmak kabul edilebilir şekilde şiddete son verilmesi çağrısında olacaktı.

Atölyelerden ne bekleyeceğimi veya katılımcıların nasıl yanıt vereceğinden emin değildim. Ne mutlu ki, cevap çok olumluydu. Belki de en önemli şey, katılımcıların her birine kendi düşüncelerini paylaşma ve birbirleriyle ne kadar ortaklaştıklarını görme fırsatı vermesiydi.

Özetle, hepimizin dayandığı ortak zemini vurgulayan bir etkinliğe katıldığım için kendimi ayrıcalıklı hissediyorum.

Esra Varhan, Ankara

Barış istemenin dahi suç teşkil ettiği bugünlerde barışı savunmak için yola çıkmak hem cesaret hem de umutlu olmayı gerektiriyordu.

Kadınların barışı üzerine çalışırken dâhil olduğum Hayalimden Barış Yaptım Projesi ile Ankara Mor Mekân’da farklı yaşlardan, mesleklerden kadınlarla Barış Hayal Atölyesi yapma imkânı buldum.

Atölyeye başlamadan önce bu kadar muğlak ama aslında bir o kadar da mutlak bir olguyu, barışı nasıl anlatacağım konusunda tedirgindim ama biz kadınlar barışı o kadar çok istiyorduk ki benim anlatmama gerek kalmadı ve birlikte barışı tahayyül ettik.

Atölyemden çıkan dünyaların hepsinde ortak bir ifade vardı: Biz kadınlar sınıfsız, sömürsüz, eşit bir dünya hayal ediyoruz ve bunun için de barış hemen şimdi!

Figın Erozan, Bodrum

Hayalimde barış yaptım atölyesinde fark ettim barış konuşmayı, barışı düşünmeyi atladığımı.

Çatışmaların, savaşların sonuçları ile debeleniyordum. Savaş ve çatışmanın mağdurları için dayanışmayı örgütlemeyi düşünebilen ben, barış olmayı atlamış. Bu nedenle artık savaşın sonuçlarından ya da taraflarından barışın kurgulanmasını talep etmek değil, masanın tam orta yerinde barış olmakla vücut bulmak istiyorum.

Ben bir kadını savaş ise erkek o zaman barış benimle mümkündür ve ben bunu yapmak için artık buradayım.

Gülçin Akça, Antalya

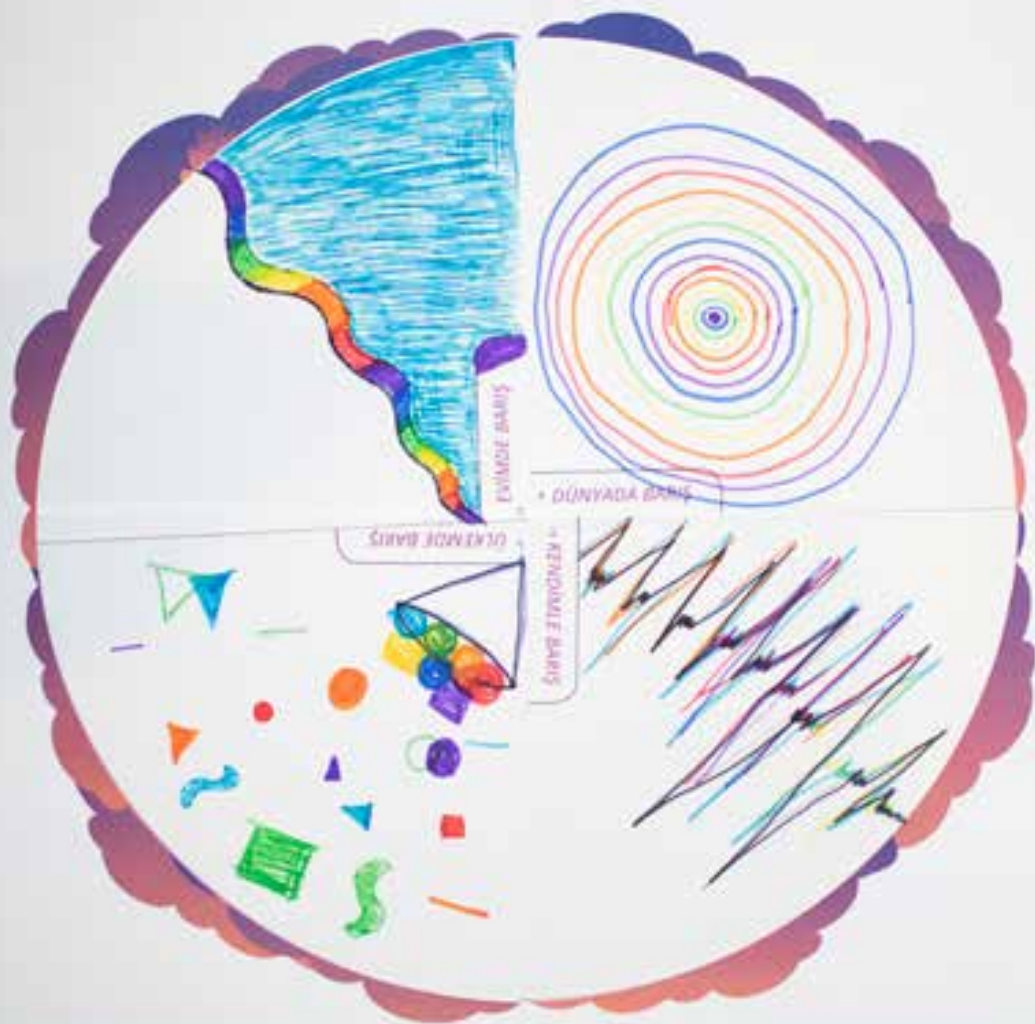
Alevi öğretisinde ana; arıtan, öğretendir.

Bağrında nice acıları taşısa da hep güzel olanı sunandır. Bu nedenle ana, Hak'tır.

Bu coğrafyada kadınlarımız, gözyaşlarını ve acılarını sır ederek mücadelenin en önünde yer almışlardır. Mücadele içerisinde ise birlik ve beraberliğin önemini her zaman vurgulamışlardır. Bu nedenle biliyoruz ki kadınlar el ele verirse daha da güçlüdür.

Gelecek günlere dair umudumuzu hiç yitirmedik. Barış, biz kadınların yüreğinde hep vardı ve var olacak. Barış hayalimizi dillendirmemize, birbirimizin yüreğine dokunmamıza sebep olan Demir Leblebi Derneğine ve sevgili dostlarımıza teşekkür ediyoruz.

Paralel Evrende kâğıt atıklarının, toz ve dalgalarınınla hep birgün
hep gelerek devam ettiği bir dünya

Hilal Kural, İzmit

Çatışmaların bu denli arttığı bir zamanda biz kadınların barış için atacağı en ufak bir adımın bile bırakacağı izin çok büyük olacağı inancıyla koyuldum yola. Çünkü biliyordum ki barış benimle başlıyordu. On beş kadın tüm farklılıklarımızla bir araya gelerek barışı tartıştık. Konuşmakta bile zorlandığımız zamanlardan geçerken hayaller kurduk. Hem de renkli, alacalı, el ele tutuşmalı ve en çok da dayanışmalı. Birbirimizin renklerinde kendimizi gördük.

Kendimle başlayan barış yolculuğuna yaşadığım kente döndüğümde de devam ettim. Burada da farklı kişilerle bir araya gelerek barışı konuştuk. Ve yine hayaller kurduk. Kimi zaman mor kimi zaman kırmızı ama içinde hep dayanışma olan hayaller.

Şimdi kendimi bir zeytin ağacı gibi hissediyorum. Köklerimle toprağa daha sıkı tutunuyorum. Dallarım la gökyüzüne uzanıyorum. Çünkü biliyorum ki gökyüzünden daha büyük bir bayrak yok bu dünyada. Benim gibi farklı coğrafyalarda ekilen zeytin ağaçlarına sonsuz teşekkür ediyorum. Dallarımızın bir gün buluşacağından hiç şüphe duymuyorum.

Meral Özdemir, Diyarbakır

KADININ GÜCÜNDEN BARİŞ YEŞERECEK

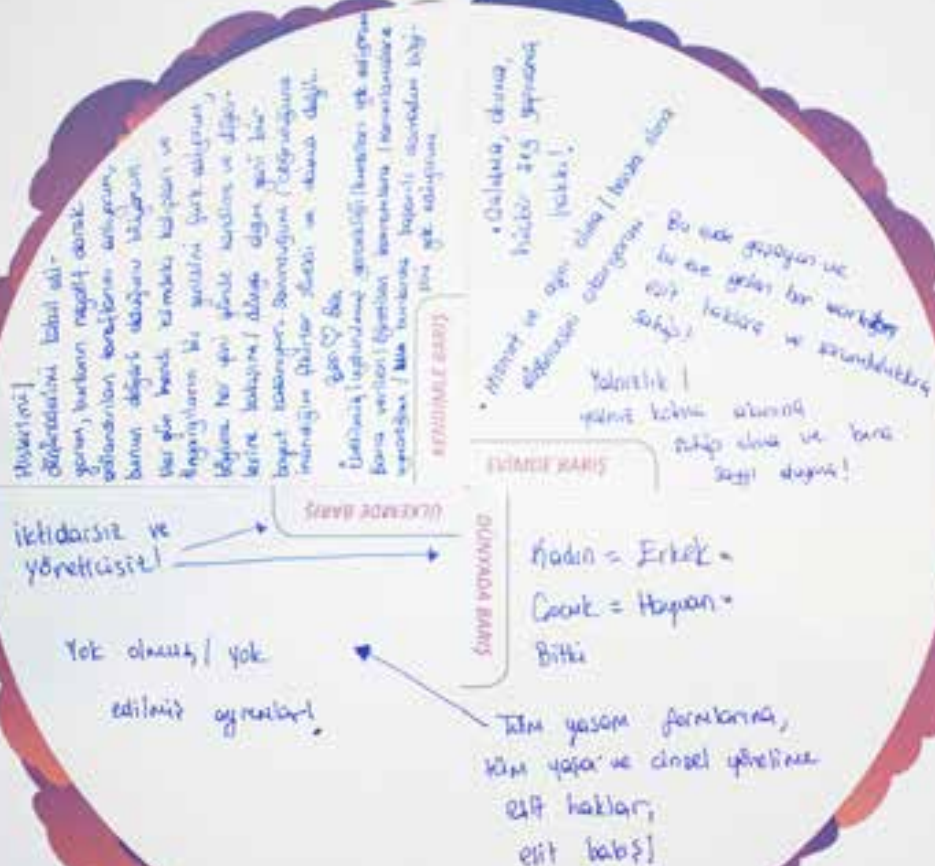
Demir Leblebi Kadın Derneği’nin Barış Hayalet Atölyesi kolaylaştırıcı eğitiminde Türkiye’nin farklı illerinden gelen kadınlarla bir araya geldiğimizde, uzun yıllardır savrulduğumuz sert iklimin etkisiyle, bir an tedirginlik bulutu hâkim olsa da gözyaşlarımızın ve acılarımızın aynılığında birbirimizi gördük.

Kutsanan şiddetin, savaşın en ağır bedelini biz kadınlar ödüyoruz. 40 yılı aşkın bir zamandır, şiddet ve çatışmalı ortamda en fazla biz kadınların canı yandı, yanmaya devam ediyor.

Kurduğumuz barış düşünö gerçeğe dönüştürmek için sözümüzün gücünü biliyoruz. Bunun farkındayız. Bu nedenle barışı istemek ve bu talebi dile getirme ısrarımızdan, mücadelemizden vazgeçmiyoruz.

Biliyoruz ki eninde sonunda savaş, barışa evirilecek. Umudumuzu toprağa ektik, kadının gücünden barış yeşerecek.

Mucizevi Mandarin

Mukaddes Yeter, Kahraman Maraş

“Barış Hayaletmek” projesi sayesinde Ankara’da ülkenin dört bir yanından birbirini tanımayan, birbirinden farklı görüşlere ve hayatlara sahip 15 kadın bir araya geldik. Üç gün boyunca duygularımızı, hayatlarımızı ve tecrübelerimizi paylaştık. Bu paylaşımlarda gördük ki, birçok ortak yönümüz var. Bu ortak yönler ortak bir amaç doğrultusunda birleştirip harekete geçtiğimizde ne kadar güçlü olabileceğimizi, barışı inşa etme konusunda neler yapabileceğimizi keşfettik. Hayalimden Barış Yaptım Atölye Kolaylaştırıcı olmaya hazır hissettik.

Dolayısıyla 3 gün boyunca dolu dolu geçen eğitim çalışmamızda şiddetsiz iletişim, çatışmanın barışçıl yollarla çözülmesi, barışın ve şiddetin kaynakları ve sonuçları, tüm bu süreçte halkın hakları ve ihtiyaçlarının gözetimi, 1325 sayılı BM Güvenlik Konseyinin kararı gibi birçok konuda yeni bilgiler edindik. Tüm bu bilgiler bana heyecan kattı ve öğrendiklerimi hayata geçirmek için motivasyon kaynağı oldu.

Kendi şehirlerimde bir araya geldiğim kadınlara bu bilgileri aktararak onlara barış hayallerini sorduk. Her biri farklı dünyalar hayal ederken ortak noktanın şiddetin, ayrımcılığın olmadığı, herkesin kendini özgürce ifade ettiği bir dünya olduğunu gördük. Dünyada barış için çalışan kadınların çalışmalarını paylaştığımda ise kadınlar barışın kendilerinden, evlerinden, şehirlerimizden başladığını, barışa katkı sunmak için sorumluluk hissettiklerini ve bunun için yapabileceklerinin farkına vardıklarını ifade ettiler.

Dolayısıyla Ankara’da başlayan barış atölyesinde edindiğimiz barış çalışmalarının tohumlarını şehrimizde (K.Maraş’ta) ekmeye çalıştık. Kısacası bu çalışmaya emeği geçen herkese hem ben hem de burada atölyeye katılan tüm kadınlar teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sevim Karaman, Edirne

Ankara’daki barış atölyesinden döndükten sonra bir kaç gün düşündüm hangi gruplarla barış atölyesi yapsam etkili olur diye. Aslında çok da fazla düşünmeye gerek olmadığını gördüm.

Edirne’de bir alanda ürettiklerini satışa sunan iki grup kadın var. Bu kadın grupları arasında 10 yılı aşkındır çatışma yaşıyor. Bir kısmı dernekleşmiş, diğer kadınlar bir statüsü olmadan belediyenin desteği ile satışa devam ediyorlar. Gruplaşan kadınlar arasında çatışma bir türlü sonlanamıyor çünkü aynı saate, aynı günlerde ve ortak alanda satış yapıyorlar. Bir grup kadın yerel yönetimden destek alırken diğer grup yok sayılıyor. Bu durum çatışmayı güçlendiriyor.

Çatışma çözümsüzlük noktasında kitlenmişti. Belediyeden bu sorunu çözmesini bekliyorlardı ama aslında çözüm kendileriydi.

O günlerde bir ilçede üretim yapan kadınlar için emek pazarı satış yerlerinin açılışı olacaktı. Bizde kadın meclisi olarak üretim yapan kadınları belediyenin de desteğini alarak çatışan iki grup kadınları ve diğer kadınları bir araya getirerek açılışa gittik. İlk defa bir etkinlikte tüm üreten kadınlar bir araya geldiler. Baktık ki taleplerimiz aynı. Boşuna birbirimizle çatışıyoruz. Çatışma sebebimiz alanlarımızın dar olması. Açılışa Edirne Valisi de gelmişti ve fırsat bulup taleplerimizi kendisine ilettik. Yer bulun size de böyle bir satış alanı yapalım dedi.

Bu etkinlikte aldığımız arabuluculuk eğitiminin ne kadar işe yaradığını gördüm. Aralarında iletişim başlamıştı. İşte o an barış atölyesinden onlara bahsettim. Hemen kabul ettiler. Her halde hayatımda yaptığım en güzel şeylerden birisiydi barış atölyesini yapmak oldu. Atölyede kadınların barış hakkındaki düşüncelerini paylaşmalarını ve kendi barışlarını hayal etmelerini sağladık. Katılım belgelerini şans eseri çatışan grubun lider kadınları birbirlerine verdiler. Şimdi birçok kadın çalışmasında birlikte olmaya devam ediyoruz, sorunlara çözüm bulma yolundayız

Hayalimden Barış Yaptım atölyesinin bana ve Edirneli kadınlara mucizesi budur.

Songül Deniz, Van

Ben de içimden geceleri bir iki cümleyle aktardım.

Biz kadınlar karşılaştığımız tüm zorluklara, engellere karşı mücadelemize devam ediyoruz. Bizleri susturmaya ve yıldırmaya çalışan bu sisteme inat dayanışmaya devam ediyoruz.

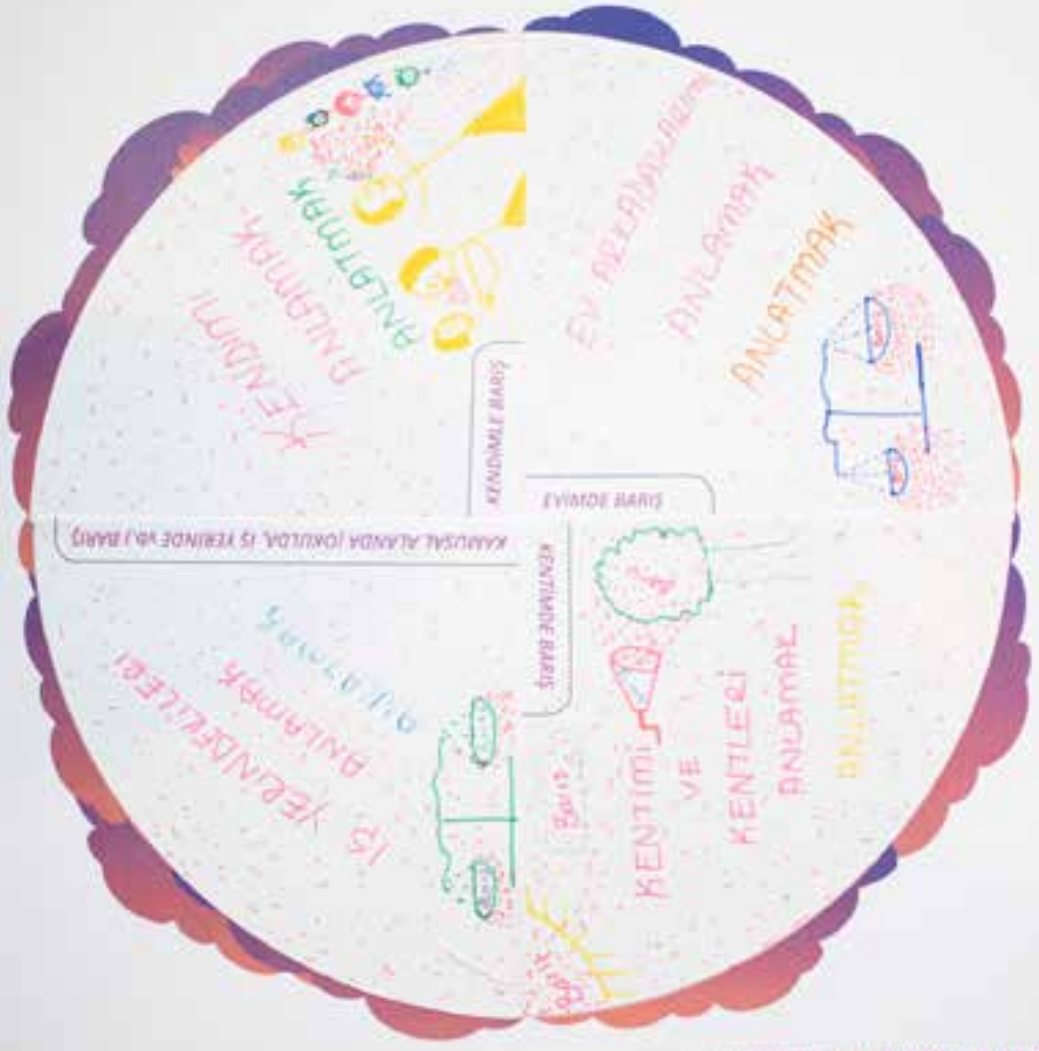
Kadın kazanımlarına el koyan ve kapılarımıza mühürler vuran bu politikalara karşın biz kadınlar vardık, var olacağız her zaman her yerde. Biz bina değiliz, ofis değiliz, kapı değiliz bizi mühürleyemezsiniz. Her yerdeyiz. Feminizm mücadelemiz her yerde.

Birleşirsek var oluruz ayrılırsak yok oluruz dedik. Her şeye rağmen evlerimizde atölyeler yaptık. Dilden dile barış çığlıkları attık. Yasaklara rağmen kadınlar, kurdukları dünyada barışı hayal ettiler. Barışın var olduğu umutlu geleceklerin olması dileğiyle.

Yıllardır kadının insan hakları savunuculuğu yapan Songül Deniz

Herkesin emeğine sağlık. İyi çalışmalar.

ANLAMAK İÇİN DİNLEMELİK, DİNLEDEN ANLATMAK

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

VII. Yerel Atölyelerden İzlenimler

Demir Leblebi Ekibi kolaylaştırıcıların düzenlediği atölyelerin hem insan hem kaynak yetersizliği nedeniyle hepsini izleme imkânı bulamadı. İzleme için ziyaret ettiğimiz Maraş, Mersin, İzmit, Urfa ve Diyarbakır’da 7 atölyeden edindiğimiz bilgileri paylaşmakta yarar görüyoruz.

Ayrıca İzmir ve Dikili’de yoğun talep üzerine Demir Leblebi tarafından gerçekleştirilen iki atölyedeki gözlemlerimiz de yukarıda sözü edilen 7 atölyeye eklendiğinde yapılan 24 atölyenin sadece 9’un da yapılan izleme çalışması sonuçları bu bölümde yer aldı.

Öte yandan her yerel kolaylaştırıcı kendi atölyesinin sonuçlarını değerlendirdiği kısa bir öz değerlendirme formu oluşturdu. Bu formlara yazılan gözlemlere de dayanarak bir değerlendirme yapmak mümkün olacak.

Yerel atölyelerde kolaylaştırıcıların karşılaştığı engellerden söz ederek başlamak istiyoruz. Öncelikle 15 kolaylaştırıcımızdan iki tanesi hiç atölye yapamadı. Neden olarak yakın çevrelerinde ulaştıkları kadınların bu tür bir atölyede katılımcı olmaya çekinmeleri ilk sırada yer alıyor. Barış çalışmaları yaparken en çok karşılaştığımız engel burada da duvarı oluşturdu; barış kelimesi bile korkutucu.

İkinci neden ise atölyeyi gerçekleştirecek mekân bulma konusunda yaşandı. Bazı kolaylaştırıcılar üyesi oldukları STK’ların mekânlarını kullanma şansına erişti ancak konu barış olduğu için bu engelle karşılaşanlar da oldu. Çözüm yine yaratıcı kadınlardan geldi. Atölye için kendi evlerini açanlar oldu ve mekân sorununu bu yolla aştı.

Bir başka engel ise daralan sivil toplum alanının yansımasıydı. STK üyelerine yönelik baskılar sonucu bazı kentlerde potansiyel atölye katılımcılarının çeşitli nedenlerle gözaltına alınması katılımın sınırlı sayıda kalmasına neden oldu. Bu atölyelerde de az katılım olsa da doyurucu sonuçlar elde edildi.

Bazı kentlerde ise o kentlerin özelinde sivil alana yönelik baskılar izleme çalışmasına gitmemizin daha çok dikkat çekerek atölye yapılmasına engel olacağı düşüncesi ile kolaylaştırıcılarımız uyarısı ile iptal edildi. Ancak atölyeler gerçekleşti ve kadınların hayalleri elimize ulaştı.

Burada altını çizmeden geçemeyeceğimiz bir konu daha var. Yerel atölyelere katılan 430 kadından bazıları barış hayal dünyasını oluşturmayı istememiş bazıları ise barış hayal dünyasını oluşturmaya rağmen verileri kullanmamızı talep etmiş. Bu nedenle değerlendirme 348 dünya göz önüne alınarak yapılmak zorunda kaldı. Aslında bu rakamlar katılımcıların %15 den fazlasının barış çalışmasında izi olmasını tercih etmediği gibi yorumlanabilir. Öte yandan %85 kadının ise barış konusunda ısrarcı olmaktan yana olduğunu ve barış içinde bir dünya için sorumluluk almaya hazır olduğunu gösteriyor. Biz %85'e odaklanmak gerektiğini düşünüyoruz.

Kolaylaştırıcılar açısından uygulama konusundaki izlenimlerimiz ise çok umudumuzu besledi. Her kolaylaştırıcı el kitabını ve aldığı üç günlük eğitimi harmanlayıp kendi yöntemini geliştirdi. Atölyesine katılan kadınların önceliklerini göz önüne alarak kendi yerellerine özgü yöntemi geliştirdi. Bu durum hem katılımcı kadınların atölye sonunda olumlu bildirim vermelerini hem de proje hedeflerine doğru yol alınmasını sağladı.

Bazı kolaylaştırıcılar kolaylaştırıcı el kitabının yönergelerini adım adım takip etti, bazıları ise aldığı kolaylaştırıcı eğitiminde öğrendiği kavramsal yaklaşımı da aktarmayı tercih etti. Bu tercihi belirleyen katılımcı kadınların çeşitliliği, yaşı, eğitim durumu gibi etkenler oldu.

Örneğin Urfa'da yapılan ilk atölye özellikle mülteci kadınları bir araya toplamıştı. Hedeflenen on beş katılımcı atölye saati yaklaşık bir otuz beşe çıktı. Gelen kadınlar komşuları ve çocuklarını da getirmişlerdi. Fiziksel koşulların çok zorlandığı bu atölyede kolaylaştırıcımızın becerisi sayesinde sonuca odaklanarak ve kimseyi ötekileştirmeyerek sürdürülebildi. Üstelik atölye üç dile çeviri yapılarak gerçekleşti. Arapça, Kürtçe ve Türkçe konuşan kadınlar barış hayallerinde ortaklaştıklarını birbirlerinden dinledikçe fiziksel koşulların zorladığı atölye bahçede rüzgâr güllerini barış rüzgârları ile döndürerek gülümsemeler, sarılmalar, kucaklaşmalar ve hatta kahkahalarla bitti.

Mersinde hem sabah hem de öğleden sonra iki ayrı grupta sürdürülen atölyede kolaylaştırıcımız el kitabındaki yönergeyi satır satır takip edenlerdendi.

Mersinde katılımcı kadınların çeşitliliği dikkat çekici idi. Farklı siyasi görüşlerden, farklı Sosyo kültürel seviyeden, farklı kültür ve etnik kökenden gelen kadınlar birbirlerini dinledi, anladı, tanış oldu. Barış için tanış olma gerekliliğinin pratiği bir kez daha hayata geçti.

Diyarbakır'da ise iki farklı kolaylaştırıcımızın düzenlediği atölyeleri izleme şansımız oldu. Her iki atölyede de kentte yaşanan fiziksel şiddetin ve çatışma ortamının etkisi kadınların hayal dünyasına da yansıdı. Atölyeler sonunda katılımcı kadınların bu tür çalışmaların devamı yönündeki talepleri hepimize güç verdi. Kadınlar birlikte barışı hayal etme ihtiyacını açık açık dile getirdiler. Bu talebi duymak bizim için, barışı konuşmanın bile önemli bir eylemlilik hali olduğuna vurgu yapması açısından önemliydi. Atölyeler boyunca hem birlikte yaşanan acılara ağladık hem de hayal ettiğimiz barış dünyaları ile gülümsedik, çokça güldük. Kadın dayanışması yeniden ve yine hepimize güç verdi.

Foça da ise İzmir ve çevresinden kadın örgütü temsilcilerinin yer aldığı geniş katılımlı bir atölye gerçekleşti. Çeşitlilik açısından altının çizilmesi gereken bir deneyimdi. Kendini kadın hareketi içinde tanımlayan farklı siyasi görüş, etnik köken ve sosyo-kültürel yapılardan gelen kadınların katıldığı atölye sonuçları açısından da bu çeşitliliğin gözlemlendiği atölye oldu. Farklılıklarımıza rağmen barış hayallerimizde ortaklıkları keşfetmek ve bu keşifle birbirimizi yakından tanımak önemliydi. Bu atölyeye katılan temsilcilerin kendi çevrelerinde çalışmayı tekrar etmek konusunda ısrarcı olmaları doğru yolda olduğumuzun göstergesiydi.

Bodrum'da ise feminist mücadele içinden gelen kadınların çoğunluğu oluşturduğu bir atölye izleme fırsatı yakaladık. Kolaylaştırıcımız Ankara'daki üç günlük çalışmamızı mümkün olduğu kadar katılımcılara aktarmayı tercih edenlerdendi. Dolayısı ile katılımcıların özellikle şiddet, çatışma ve barış kavramlarını daha uzun tartışmak ve çatışma çözümü üzerine düşünmek için zamanları oldu. Bunun sonucu ise barış dünyalarına talepler açısından daha çok katılım, özgürlük ve şiddetsizlik yansıdı.

Sonuç olarak hem izlediğimiz, hem gerçekleştirdiğimiz, hem de kolaylaştırıcı raporlarından derlediğimiz ortak bir nokta vardı. "Hayalimden Barış Yaptım" atölyeleri katılımcı kadınlara çok iyi geldi. Barışı düşünmek, konuşmak ve tabi hayal etmek hepimiz için yeni olması kadar aslında yaşamımıza ne kadar dokunan ve ortaklaşabileceğimiz taleplerden oluştuğunu fark ettik. Her atölye sonunda katılımcılar yine benzer çalışmalarda buluşma isteklerini belirttiler.

Demir Leblebi her kentte, her kasabada her yerde barışı hayal etmek için kadınlarla buluşmaya, kadınlarla birlikte barış için ısrar etmeye devam edecek. Sonuçta hepimizin hayali BARİŞ.

BENİM GÜZEL BARIŞIM!

Okullarda çocukların
sonra bedenleri
sonra kolları
sonra tüm fikirleri
sonra yaptıklarını
kimselerden
hiç korkmadan, çekimeden
mutlu, umutlu gençlerdir
bunlar!

OKULDA BARIS

Bu bizimde gelecek
bilimimiz, vizyonumuz
yüreklerimiz, geleceği
okullarımız, kollarımız
kollarımız, başımız!

KENTİMİZDE BARIS

KENTİMİZDE BARIS

Herşey ne kadar zor olsa da
sabar ile çalışırken bizzat
bu gençlerimizin parak
olma ihtimali, kollarını
vurarak tüm yetenekleri
başarıya!

KAMUSAL ALANDA OKULDA, İŞ YERİNDE VE J BARIS

Bu süreçlerden, gelişimlerden
insanlardan, her türlü
farklılığı kabul ederek yapabildiği
tüm başarılarla birlikte
isteyerek yapabildiği
işleri de BARIS

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

“Barışı Hayal Etmek Projesi” Sonuç Kitabı

VIII. Kadınların Barış Hayallerinden Örnekler

"Hiç okula gitmedim. 53 yaşında okumayı öğrendim. Kitap okuyabiliyorum ama yazamıyorum.

Ülkemde barış:

*Verin delalimi (kızımı), Ben önümü göremiyorum, Beni oyuncaklarla kandırma-
yın. * Beytoca'nın söylediği kürtçe bir türkü dillendirdi.*

Evimde barış:

Kocam beni çok sevsin. (şaka)

Kendimle barış:

Huzurlu acısız kedsiz yaşamak isterim.

Dünyada barış:

Bütün dünya barış olsun. Sıra bize gelsin. Biz de barışalım."

"Barış hayalet atölyesinden önce, barış deyince aklıma silahlar, tanklar, tüfekler geliyordu. Bu atölyede anladım ki barış bende başlanmış."

**"Hep barış konuşuyoruz sanıyordum, oysa hep savaş konuşuyordum-
şuz."**

"Geç fark ettim evde barış önemliymiş"

Özgürlük

KENDİNDE BARİŞ

Kimliklerinden dolayı kimseyle karşılaşmadığı, etkileştirilmediği, öldürülmediği bir ülke hayal ediyorum.

ÜLKEMDE BARİŞ

DÜNYADA BARİŞ

SINIRLARIN HIÇ OLMADIĞI, SAVAŞIN OLMADIĞI, DOĞA ve Hayvanların da Korunduğu bir dünya hayalimdeki.

KAVRULAN ALANDA OKULDA İŞ VERİNDE KÖL BARİŞ

Okulda, işyerinde ayrımcılığın olmadığı kendini güvende hissettiği okula olsun. İşit fırsatları olsun.

Kendimle Barış:

- Omzumdaki yüklerden kurtulduğum, kendimi yargılamadığım, duygularımın akabildiği, şeffaf ve hafif olduğum bir “ben” hayal ediyorum.
- İçimdeki şiddet ile, çatışmalarım ile, dilim ile ve aslında bunun gibi bir çok şey ile mücadele etmem lazım ki barış hayal edebileyim.
- Kendime dönmem ve erkekliğin bana dayattığı her şeyden kendimi arındırmam anlamına geliyor. Bireysel Güçlenme ile kolektif güçlenmeye gideriz. Feminist bir mesele :) vesselam...
- İnsan çok acı çekince kendisiyle barışmayı öğreniyor. Direnmek yaşamaktır, yaşamaksa güzeldir.
- Kendime vakit ayırabildiğim spor ve sağlıklı yaşam ile kitap okuyup resimle uğraştığım, rengarenk kuşanıp dans ettiğim her gün kadın devrimini + sonucunu kutladığım bir ben!
- Sözümlü yargılanma kaygısı duymadan söylüyorum. Özgürce sokağa çıkıyorum. Dans ediyorum, şarkılar söylüyorum. Yönetimde ben varım unutulmuş kadın tarihini yeniden anlatıyorum. Tüm rolleri düşürdüm ben olduğum gibiyim.
- Egolarımı yendim ve çiçek açtım.
- Eksiklerimi, hatalarımı yanlışlarımı kafamdan silebilmeyi hayal ediyorum. Kendime her zaman teşekkür etmeyi hayal ediyorum. Biraz da kendimi düşünüp, kendim için bir şeyler yapmayı hayal ediyorum.
- İyi ve güçlü bir insan olarak başka iyi ve güçlü insanlarla plastik değil derin bağılılıklara dayalı bir hayat. Aile cemaat gibi kısıtlayıcı olmayan sosyal bağlar derin. Deniz dalgıcı, astrofizikçi, dilbilimci olucam.
- Tüm insanlar ve hayvanlar, ağaclar, çiçekler ve dağlar, taşlar, evler, masalar ve sandalyeler uçabiliyor ve istedikleri yere kondukları yerde uzun süre kalabiliyor ve bir süre sonra uçmak ve yer değiştirmek zorunda. Otomatikman şahsa ait sıkıntı, bıkkınlık vb. duygular çözülür. Kişisel olarak anın tadını çıkarmaya odaklanabilirdik. Mülk sorunu, coğrafya problemleri biter, özgürlüğün tanımını yapmaya gerek bile duyulmazdı.
- Kilom, yaşım ve görüntümle birlikte yaşamayı sevdiğimde kendimle barışacağım ve az kaldı galiba.
- Toplumsal tüm tahakküm ilişkilerine dair umudu kaybetmeme./ Yolun sonundaki gökyüzü, deniz, yeşilliklerin hayalini kurma./ Bu hayallere olan

inancımı sürekli yenileme./ Daha çok okuma, daha çok dinleme, daha çok konuşma, daha çok anlama./ Diyalog süreçlerini tekrar gözden geçirme./ Yanlışlarımın farkında olup, zaafarımla barışma, olumlu yönleri düşünme.

- Bulunduğum coğrafyayı, yaşadığım aileyi, arkadaş çevremi, tercihlerimi cinsel kimliğimi, doğrularımı ve yanlışlarımı, kendimi her halimle seviyorum kabul ediyorum.

- Hayallerimin bana yaklaştığına, yazdıkça içime umut dolduğuna, sanki yazarken bile hadi kalk kapıya, pencereye özgürlük ve barış bize de geldi diye-sim, dedikçe inanasım var.

- Yaşamının anlamını keşfetmeye çalışan bir kâşifim. Hiçliğin en derin kıyısında varlık ve hiçlik içinde istediğim kadar kitabın olduğu ve çalışmamın insanlık onuruna aykırı olmadığı küçük bir evde bilginin sonsuz ve sınırsız ışığında ölmenden önce birkaç güzel yıl istiyorum.

- Söz sahibi olmak istiyorum. Sözümlü insanların, öncelikle aile içindeki, çevremdeki erkeklerin önemsemesini istiyorum.

- Kendimi her an seviyorum. Belirli kalıplara uymak zorunda değilim. Kendimi nasıl mutlu hissediyorsam öyle giyiniyorum ve nasıl özgür hissediyorsam öyle davranıyorum.

Evimde Barış:

- Ailemle (eşim, çocuklarım, anne babam vs.) barışık olursam komşuma da bende olan sevgiden, dostluktan verebilirim.

- Ben söylemeden işlerin yapılması. Aynı dili konuşuyoruz. Tamam da ama Yok.

- Varım ve varlığım kabul görüyor. Nasıl yaşamak istediğimin kararını ben alıyorum. Evimde iş bölümü var. Aynada kendime bakıp iyi ki varsın diyorum. Evim artık güvenli alanım.

- Evdeki erkek nüfusunun ağızını diktim. Özünde hepsi tatlı insanlar ama az konuşsunlar.

- Çalışma, okuma hiçbir şey yapmama hakkı! Hizmet ve aynı olma benzer olma düşüncesi istiyorum. Bu evde yaşayan ve bu eve gelen her varlığın eşit haklara ve sorumluluklara sahip! Yalnızlık! Yalnız kalma alanına sahip olma ve buna saygı duyma!

barışta uquyorum

Sözümü yanlışlama
kaygısı duymadan
Söylüyorum.
Özgürce sakatça çıkıp
dış ediyorum. Söylüyor
Söylüyorum. Yönetimde
ben varım. Unutulmuş
kadın tarihini yeniden
anlatıyorum. Tüm rolleri
düşürdüm. Ben olduğum
gibiyim... ♀

Yarım ve
varlığını kabul
görüyor. nasıl yaşamak
istediğini kararını
ben alıyorum.
evimde iş bölümü var.
Özünde kendine bakıp
hiç ki varım alıyorum.
eum artık güvenc alanım

KENDİME BARIS

EVİMDE BARIS

ÜLKEMDE BARIS

Ülkemde eniyet ayrımcılığı
ortadan kalktı. dil, din, ırk.
ve her türlü ayrımcılık ortadan
kalktı. Ülkemde saadeti bitti.
tüm kaynaklarımız ekonomide
kalkma için kullanılıyor.
kadınlar özgürce yöneti
me geldin. tüm politikalar
kadın tarafı...
dünya politikasında
söz üretiyoruz...

tüm dünyada sınırlar
ortadan kalktı.
Sınıf ayrımı yok.
lezbiyen ve geyiler rahatca
kendini ifade ediyor.

tüm dünyada kadın
politikaları var.
yönetimde
kadınlar var.

DÜNYADA BARIS

- Karşı koyan, huzuru dayatan, ama asla kişilikten taviz verilmeyen, eve geç gelinen, kırmızı ruj sürülen, mini etek giyilen sıcak bir yuva.
- Kadının, erkeğin, çocuğun, hayvanın kısaca yeryüzünde var olan tüm canlıların ev içinde sağlayabilecekleri barış sayesinde valla da billa da köpekler bile havlamaz :)
- Sadece kendi evimde değil pek çok evde rahat hissedebilmek. Ev işlerinin kabus gibi peşimize düşmemesi. Sokakların da ev olması. Akşamüzeri evin çatısından ayak sallamak.
- Mutlu olmak, her şeyimizin olması, odunumun olması. Allahım benim gönlümü de mutlu et. Sizi seviyorum.
- Babamın evdeki tek karar mekanizması olmadığı önce annemi sonra bizimde karar ve söylemlerimize önem verdiği gün barış bizim evde de konuşacak.
- Evimde barışın olması çocuklarımın, eşimin ve yakındaki sevdiklerimin kısıtlanmadan özgürce fikirlerini ifade edebilmesi yasakların olmaması özgür iradeyle kararların verilebilmesi.
- Coğrafya kaderdir ama ben ağaç değilim ve özgür ruhumu alıp doğduğum evin kaderini terk etmek istiyorum ve geriye bırakacaklarım için endişe duyuyorum. O yüzden doğduğum evin tamamen birbirleriyle barış halinde olması beni özgür kılacak. Anne en derinde hissettiğim tek bağlayıcı unsur. Doğduğum eve yeteri kadar barış ve yaşamlarını idame edecek yardımı yaptıktan sonra olağanüstü hayallerimi yeniden kurmaya başlayacağım.

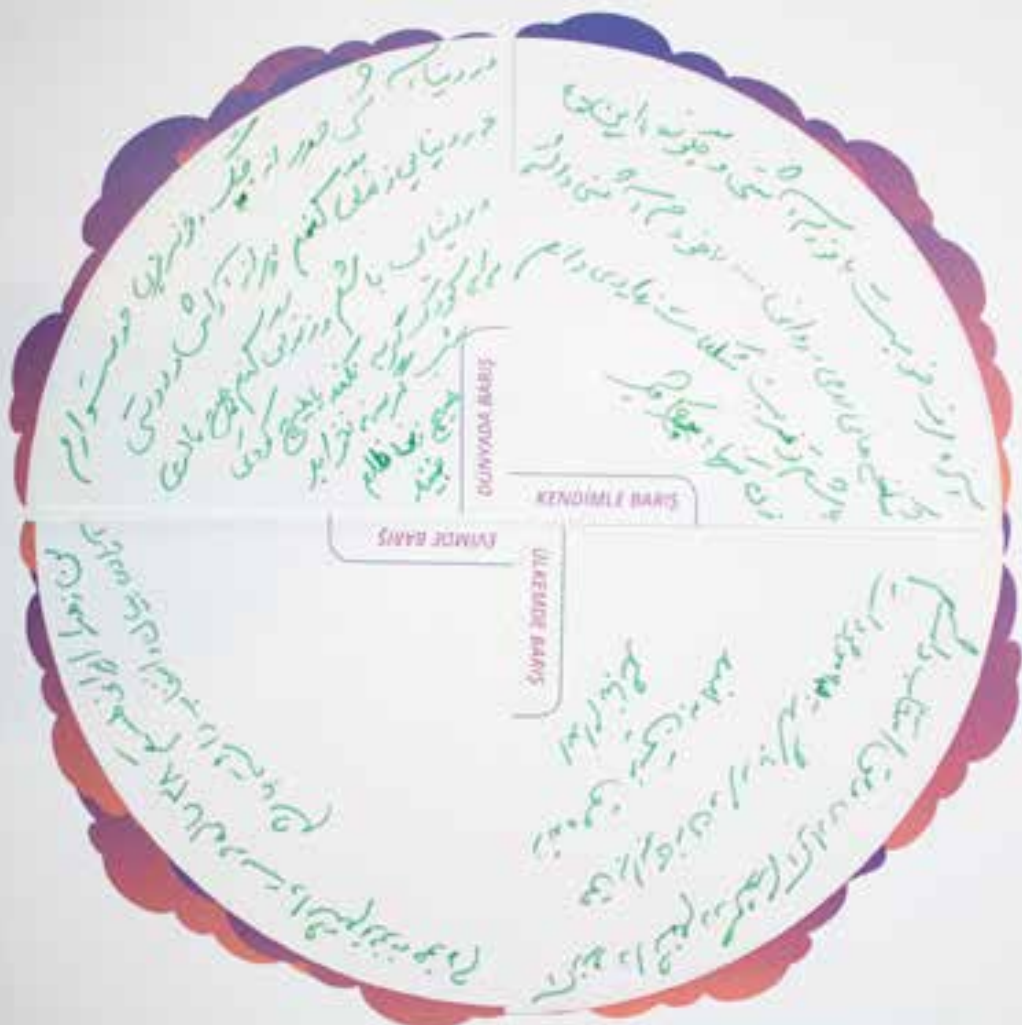
Kamusal Alanda Barış:

- Sokakta, arkama bakarak tedirgin değil, gökyüzüne bakarak yürüdüğüm bir kamusal alan. Duygularımızı konuştuğumuz, yaşadığımız bir okul. Görünmez duvarların olmadığı, gerçekten ilişkiler kurabildiğim bir iş yeri hayal ediyorum.
- Kadınların şiddete maruz kalmadığı, çocuk işçilerin olmadığı, hayvanların zehirlenmediği. Herkesin emeğinin karşılığını aldığı bir alan.
- Kamusal alanda barışın sağlanması devletin ayrıştırıcı politikalarından vazgeçmesiyle mümkün olur. Yine de birbirini seven bir toplumuz. Devlete kalsa çoktan komşular birbirlerine saldırmıştı.
- Kadınla erkek eşit. Ayrımcılık yok. Kadın için güvenli sokaklar, özellikle gece.

- Kamusal alanda kadınların tacize ve mobbinge uğramadığı bir iş alanı, cinsiyet fırsat eşitliğinin uygulandığı, kadınlarında erkekler kadar iş imkanı sahibi olmaları, kadınların ötekileştirilmediği ve baskı yapılmadığı kamusal alanlar hayalim.
- Kamusal alanda erkek egemen tanımlarla var olmanın aksine kadın kimliğiyle davranışlarıyla var olmak. Statü, prestij gibi erkekler tarafından tanımlanan kurallarla değil kadın kimliğini öne çıkaracak kendimin var olduğunu gösterecek ben de varım diyecek kamu alanında çalışmak.
- Mor iğne ile balon patlatmaca oynama. Yollarda gönül rahatlığıyla kulaklıkla müzik dinleme. Adliyede bakışlarla karşılaşmadan mini etek giyebilme. Okulda bir erkekle aynı başarıya ulaşmak için daha fazla iş başarmak zorunda kalmama.
- Hiyerarşi olmadan, rekabet olmadan, ekonomik kaygı olmadan insanların hayatlarını sürdürürken sevgi dolu bir yaklaşımla diğer insanlara yaklaşması.
- Şu an hayatımızın tümü nerdeyse kamusal alanda geçmekte bundan dolayı şehirimde kadınların daha özgür daha rahat olmalarını istiyorum. Beni rahatsız edici bakışlara maruz kalmak istemiyorum. Kadınların kendinden emin olmasını başkasının değil önemli olan kendi düşüncelerinin olduğunu bilmesini istiyorum.

Kentimde Barış:

- Kimsenin kimseyi yargılamadığı, aşağılamadığı, komşunun komşuya selam vermediği değil de insanlığın unutulmadığı bir kent diliyorum. Kocaman yürekli insanların olduğu.
- Kentimde barış tüm sokakların güvenli olması yine her türlü ayrımcılık olmaksızın verilen hizmetlere herkesin eşit faydalanması, sokaklarda şarkı söyleyip dans etmek, halaylar çekmek.
- Sokağa korkmadan çıkıyorum. Kamusal alanda itilip kakılmadan gülerek işlerimi yapıp çıkıyorum. Herkes güler yüzlü her taraf temiz ağaçlarla yeşille çevrili.
- Kadınlar yönetimi olsun. Belediyelerde adam kalmasın.
- Yaşadığım kentte; durakta, otobüste, yolda birbirine selam veren gülümseyen insanlar görmek istiyorum. Yardımlaşan ortak aktiviteler yapan, koşturmacadan uzak, dingin insanlar görmek istiyorum.

- Tüm gece aydınlık sokaklar, çocuk parkları, yeşil alanlar. Herkesin istediğı her yerde ücretsiz, temiz denize girebilmesi. Her semte ücretsiz, sık ulaşım.
- Araba sürerken, sakinlik huzur. Yürüyüş yaparken temiz hava. Gürültüsüz mekanlar. Gülümseyen yüzler, birbirine selam veren insanlar, cıvı cıvı koşuşturan mutlu çocuklar.
- Yaşadığım yere dair hayalim: Ortak yaşamda uyum. Farklılıkların uyumu. Sorunlara ve daha iyi bir yaşama, ortak yaratıcılıkla çözümler geliştirmek. İnsana, doğaya, hayvana duyarlı bir çevre hayal ediyorum.
- Kente dair hayallerimizi yenileme: Nasıl bir kent; şiddetsiz yollar, mekanlar, sokaklar, şiddetsiz bir yönetim nasıl mümkün üzerine yoğunlaşma, değiştirmek için yeni yöntemler, araçlar, ilişkiler ve bağlar kurma.
- NUSAYBİN. Evlerimiz yıkıldı, barış umudumuz yıkılmadı. Bizim orada barış “benimle” değil “bizimle” başlar. Doğduğum toprakların barış sevdası büyük. Biz barışı istemezsek, onlar da istemez, denir.
- Kentimde barış olursa çok dilli bir eğitimde ve belediye hizmeti hayal ediyorum farklı etnik kimlikte çocukların kadınların, gençleri birlikte olabileceğı ya da bileceğı ortak alanlar hayal ediyorum. Tiyatro gibi sanatsal faaliyetleri yürütmek veya içinde olmak isterdim, ayrıca mülteciler ile ortak yaşama kültürünün gelişmesini hayal ediyorum
- Yaşadığım toprakları seviyorum. Ama dilimden cinsiyetimden dolayı ayrımcılığa uğramadığım kendimi yaşadığım, kentin doğasında bütünleşmek, ölümün ve korkunun olmadığı bir kent olsun diliyorum.
- Tüm etnik kökeni farklı grupların birbirine empatiyle yaklaştığı ülke kaynaklı yerel sorunların (yolsuzluk, haksızlık, zulüm, istismar) olmadığı çevre bilincinin olduğu, kentleşmenin doğru yapıldığı, alt yapının düzgün olduğu bir şehir.
- Bu bölgenin çocukları ile çocuklarımız kardeşçe yaşasınlar. Aramızda ayrımcılık yapılmazın.
- Feodalizmin tamamen maalesef bitmediğı kentimde aileler arasında savaşların olması kan davaları, namus cinayetleri, sosyal baskılardan en fazla maalesef kadınlar etkileniyor. Ölümü yaşayanlar biziz, bunun çözümü de uzun vadede yine biz kadınların elinde.
- Çok stresli ve yoran bir kent. Hep korku içinde okula, eve, işe gidip geliyorum. Her an başınıza her şeyin gelebileceğı bir şehir tabii ki huzurlu, mutlu ve geleceğe dair umutlu olmaya engeldir.

- 33 yaşımdayım. Van ili 33 yıldır TOMA, zırhlı araçların istilasında, kentimde TOMA, zırhlı araç görmek istemiyorum. Ayrıca kadın rahat bir şekilde geç saatlerde çıkamıyor. Çünkü cinsel taciz, tecavüz, şiddete maruz kalıyorlar.
- Artık bu şehirde zırhlı araç ve TOMA görmek istemiyorum. Van'da Las Tesis dansını yapsak. Tüm sokaklarda bizim sesimiz yankılansa güzel olmaz mıydı? Bence güzel olurdu.

Ülkemde barış:

- Artık bir şey yapamamaktan, kötülükleri engelleyememekten vicdanımı, kendimi taşımaktan yorulmadığım bir ülke.
- Ülkemde barış demek "endişe etme" duygusunu kimsenin bilmemesidir. Çünkü herkes hiçbir canlı için endişe duyacak bir şey olmadığını bilir.
- En yakın zamanda kürtler, aleviler bütün halkların eşit vatandaşlık temelinde dilini, kültürüyle var olduğu, herkesin birbirini saygıyla karşıladığı bir ülke istiyorum.
- Ölümün kutsanmadığı, nefretin, ayrımcılığın ve öteki kavramının olmadığı bir ülke.
- Ortak bir yaşam kurgusunda refahın da eşit bölüşüldüğü, kardeşlik değil komşuluk ilkesiyle, temelinde mutlu bir ülke hayalim var.
- Ülkemde barışın sağlanması için her türlü ayrımcılığın ortadan kalkması gerekir. Öncelikle bu ülkede farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görmemiz ve devlete tek millet, tek din ilkeliliğinden vazgeçmesi için baskı kurmalı ve eşitlik için mücadele etmeliyiz.
- Din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı olmadan düşüncelere kilit vurulmadığı, doğanın katledilmediği, hayvanların ve bitkilerin yaşam hakkını koruyan bir toplum istiyorum.
- Kadın ile erkeğin eşitlendiği, hiç kimsenin gelecek kaygısı duymadığı, ayrımcılık yok, ihtiyaçlar giderilmiş.
- Gezi parkının tüm ülkede artık gerçekten yaşanır şekle dönüşmüş hali.
- Ülkemde barışı istiyorum. Eşitlik ve adalet olsun bütün insanlar mutlu olsun aynı hak hukuk içinde bulunsun akan kanlarda dursun.

- Tüm kimliklerin, eşit, özgür yurttaşlık temelinde, ayrımcılığın ortadan kalktığı, sınıf farkının yok olduğu ulus-devletin yok olduğu bir ülke. Ddili, inancı, cinsiyeti herkesin kendi kimlikleri ile var olabildiği bir ülke.
- En alt düzeyden en üst düzeye kadar güvenebildiğim... doğanın korunduğu... insanların eşit haklara sahip olduğu saygın bir ülke...
- Ve tabi ki tüm bu insanların yaşadığı ülkemde barış kaçınılmaz olacaktır. Tüm yaşantım boyunca hep savaş, hep kargaşada yaşadım. Ülkem kötü niyetli insanların basamağı oldu. Artık istemiyorum!
- Ah ne çok isterim ülkemde mutlu kaygısız bir ahenk içinde yaşamayı. Tüm insanlarla, canlılarla kaossuz gerginlikler yaşanmadan yaşamak çok zor olmasa gerek. Barış Barış Barış.
- Tüm halkların dillerini, kültürlerini, dinlerini özgürce yaşayabildiği bir ülke olsun demokratik işleyişin tüm olduğu adaletin herkese eşit mesafede tesis edildiği bir ülke...
- Coğrafyamız artık kader olmamalı. Kaderin zincirlerini parçalayıp bilimin, bilincin hakim olduğu bir coğrafya istiyorum.
- Ülkemi seviyorum. Barışın, iç huzurun, olmasını ve kötülüklerin yaşanmamasını istiyorum. En önemlisi insana insan gibi davranması. Kültür seviyemiz, kitap okumak ve bilgilendirme bunlar barışın birer parçası bence!
- Ötekileştirme ve ayrımcılığın olmadığı, demokrasinin işlediği, kuvvetler ayrılığının olduğu, kadın, çocuk ve yaşlılara yönelik pozitif ayrımcılığın olduğu, farklılıkların zenginlik olduğu bilincinin yerleştiği, liyakata dayalı bir yönetimin olduğu bir ülke.
- Silahlara değil, eğitim sağlık, ve halkın yararına bütçe oluşturulmasını hayal ediyorum. Yurdun hiçbir bölgesinde silahların, bombaların patlamamasını barış istemenin suç sayılmamasını, cezaevlerindeki çocuk ve bebeklerin evlerinde büyümesini istiyorum.
- Kadına, etnik gruplara, hak arayanlara, farklı düşünenlere sistematik şiddetten uzak bir ülke... herkesin temel insan haklarından yararlanabildiği, açlığın, okulsuzluğun, hukuksuzluğun olmadığı bir ülke.
- Ülkemin zindanlarında çok fazla tutsak var. Acilen özgürlüğüne kavuşmalarını istiyorum. Kadın, Alevi, Kürt, Ermeni olmanın “yok edilme” sebebi olmaktan çıkmasını istiyorum. Coğrafyası, tarihi ve kaynakları ile zengin bu ülkede insanların tok, mutlu ve huzurlu yaşamasını diliyorum.

• Bunun koşullarının sadece savaş olmamasına değil, birçok şeye bağlı olduğunu düşünüyorum. Şöyle sıralayabilirim.

o Etnisitesi, dini, dili, eğitimi, cinsiyeti, ekonomik koşulları ne olursa olsun, sadece yasalarda değil, ilişkilerde, davranışlarda eşit vatandaşlık

o Düşünce ve haklar temelinde ifade ve örgütlenme özgürlüğü (cezaevlerinde siyasi tutuklu olmamak)

o Toplumsal cinsiyet eşitliği (her alanda)

o Herkesin aşının, işinin olması

o Dış politika sorunlarının çözümünde barışçıl yollara başvurulması

• İnsanların görünüşlerinden ve düşüncelerinden dolayı yargılanmadığı, insanların maddi imkanları düşünmek zorunda olmadığı bir ülke olarak hayal ediyorum güzel vatanımı.

• Kutuplaşmadan uzak bütünlük. Ayrıştırıcı dil kullanmamak. Her kesimden insana hitap edebilen bir devlet yapısı. Asker, çocuk ve sivil halkın ölmediği bir ülke. Dış görünüşe göre ayrımcılık olmadan yaşayabilmek. Kadınların ölmediği bir ülke. Sevmek, sevilmek, güven ve aitlik hissedebileceğim bir lider ve toplum anlayışı olsun istiyorum.

• Ülkemde barışa atılmış adımların kaprisler ve iktidar hırsları yüzünden ke-sintiye uğramasını istemiyorum. Ülkemde adalet sisteminin gerçekten ada-letli ve tarafsız olmasını istiyorum.

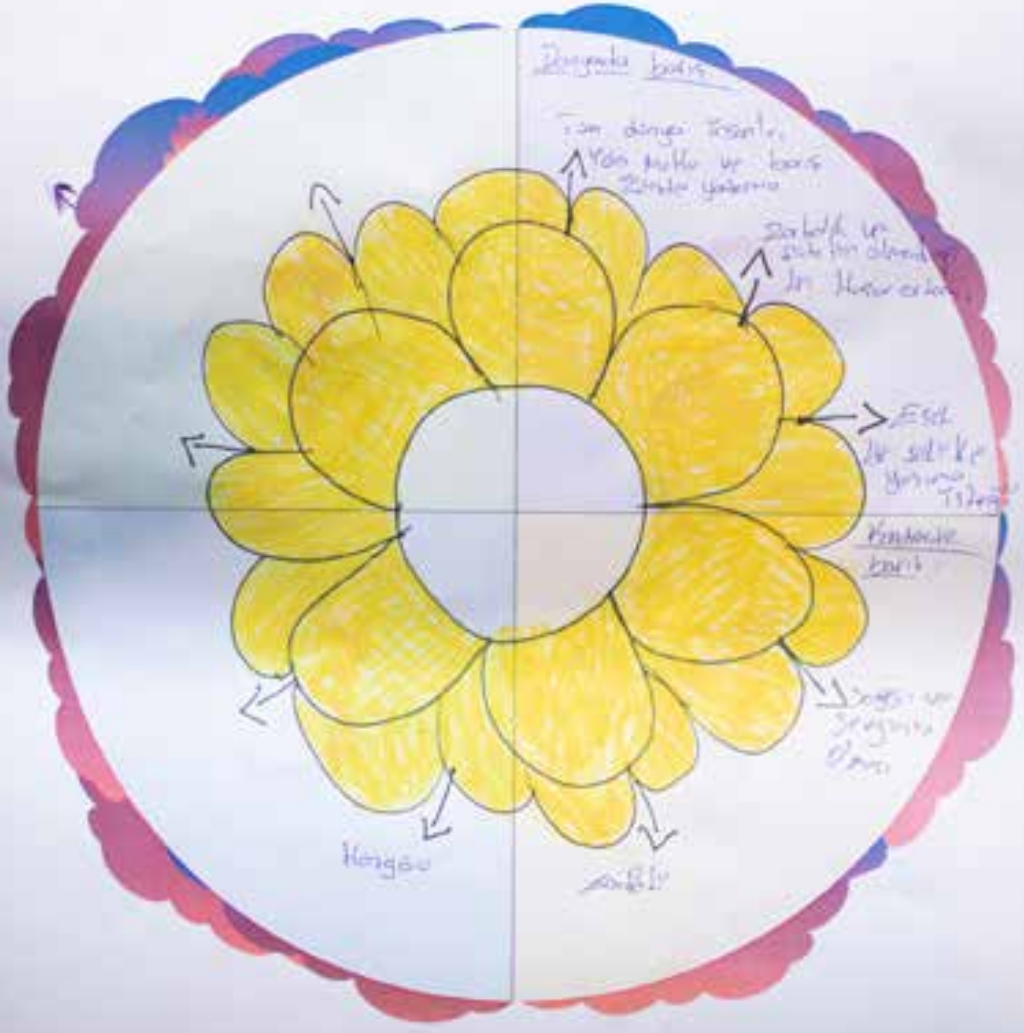
• Barış sürecine dönük neler yapılabilir? Barışın inşası için ihtiyacımız olan dil, yöntem, eylem tarzı sözümüzü nasıl üretebiliriz üzerine kadın örgütleri kurumlarla daha somut işler yapma ve işlerin parçası olma.

• Barış tek bir bölgeye ait değildir. Ülkenin bir tarafında güller açıp, çocuklar gülerken; diğer tarafında yaşanan psikolojik ve fiziksel şiddetin kucağında olan insanlar varsa bu alanlarda barış söz konusu olamaz. Barış sana ve bana özel değil bizim içindir. Barış etnik köken, din, dil, ırk gözetmemelidir.

• Ülkemde barışın geldiğini düşündüğümde bir yağmur sonrası geliyor ak-lıma, sabaha temizlenmiş uyanmış sokaklar yağmurla, Haldun Taner'in ta-nımı gibi, gözlük camlarımızı silmişiz de tertemiz camlarla bakıyoruz gibi o derece "berrak ve tabiki de bir sabah"!

• Maraş katliamını çocuk yaşımda tanık oldum. Çocuk halimle de şimdi de etnik kökenimin farklı olduğu insanlara kin öfke duymuyorum. Çocukluğum-da yapılanlara rağmen Sünni komşumla ip atlamaya çizgi oynamaya devam ettiğimiz bir dünya.

Dastluk Döşesi

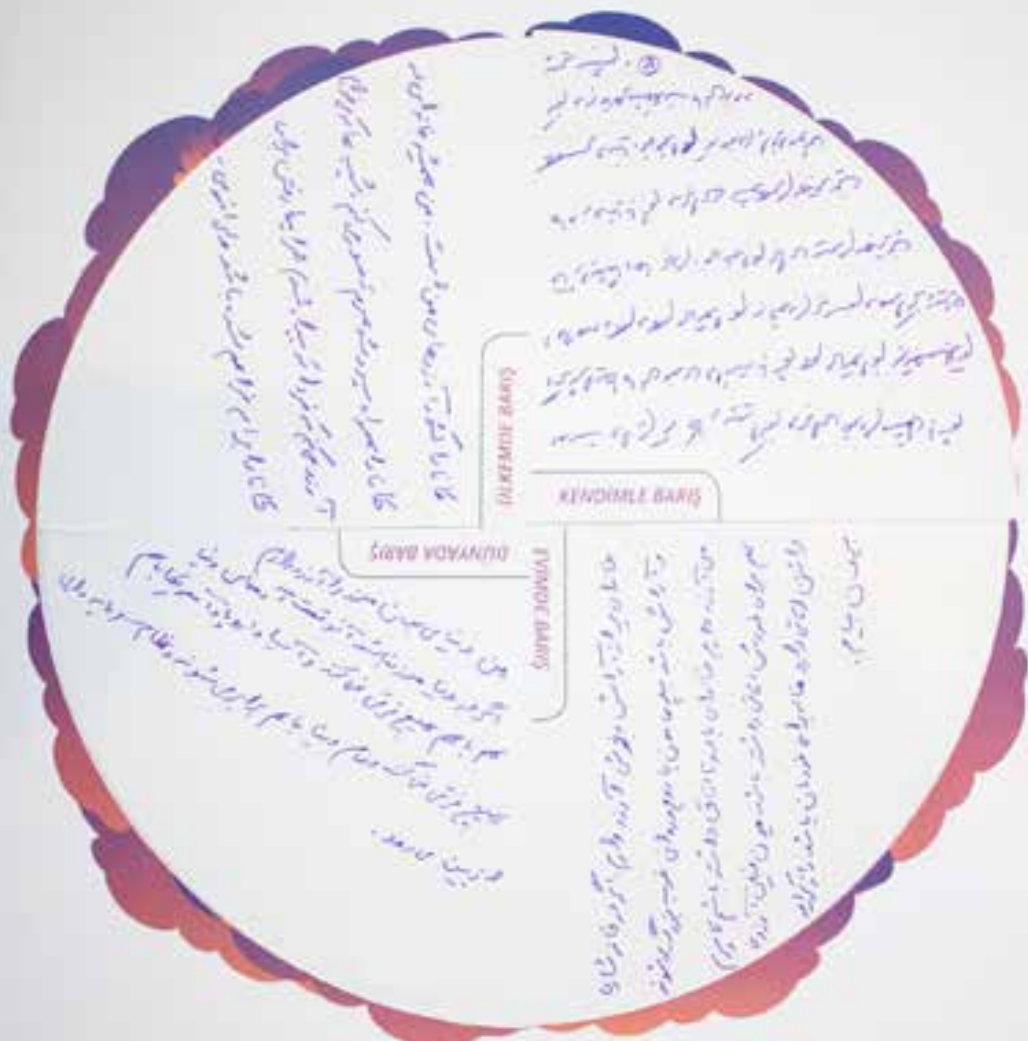
- Her birey anadilini konuşurdu. Cumhurbaşkanı kadın olurdu. Kadınlar ev kadını olmazdı. İşsizlik sorun olmazdı. Kadınların giydiği sorun olmazdı. Siyaset yapmak keyifli olurdu. İstedğim eğitimi alırdım
- Ülkemde barış hayali öncelikle çocuklarımızın artık ölmediği bir ülke, kürdü türkü ve bütün etnik kimliklerin bir başkası üzerinde tahakkümün olmadığı ötekileştiremediği bir yaşam, savaşa ayrılan bütçenin çocuklara, kadınlara, doğaya hayvanlara sanata, yaşlılara kültüre ayrıldığı hiç kimsenin sokakta yatmadığı bütün dillerin konuşulduğu hizmet edildiği bir ülke hayal ediyorum.
- Ülkede barış olmadığı müddetçe kişinin kendisini ifade etme özgürlüğü söz konusu olamaz. Barış kadının yaşamının her alanda olduğu bir ülkede sağlanabilir.
- Ülkemi çok seviyordum ve hala da seviyorum. Ülkem ülkelerin en güzeli benim aklımda. Benim kalbim de öyle ve öyle de kalacak. Türkiye'yi çok sevdim ona rağmen ülkemi unutmadım unutmayacağım. Ülkemde en kısa zamanda barış selamete kavuşmak istiyorum ve ben de ülkeme ve barışa kavuşmak çok ama çok istiyorum
- Benim ülkem eskisi gibi olsun istiyorum. Sevgilime ve ülkeme geri dönmek istiyorum.
- Ülkemde güneşin batışını yeniden görmek (Suriye). Barış eskisi gibi ülkeme dönsün.
- Umarım, Suriye'de savaş biter. Ülkemizde geri dönelim. Sakin ve barış dolu bir şekilde yaşayalım. Öldürülmeden ve yıkılmadan.
- Sosyal ekonomik ve kültürel alanlarda adalet ve eşitliğin sağlanması, çatışma süreçlerinin bitmesi, üretilecek olan politikalarda toplumsal cinsiyet eşitliğinin merkeze alınması, yapısal, kültürel ve doğrudan şiddetin son bulması.
- Kendi ülkemde bütün haklarımı kullanmak istiyorum. Kendi dilimle konuşmak, kıyafetimle gezebilmek ve özgür olmak.
- Ülkemizde barışı anmak suç sayılabilecek duruma gelmişken biz kadınlara daha çok direnmek mücadele etmek düşüyor. Ülkeme barışın Türkiye halklarının aynı şekilde barış istemesi, mücadele etmesiyle geleceğini düşünüyorum ve hep birlikte yaşasın halkların kardeşliği diyebilmeliyiz.
- Tüm anılarımda savaşa dair izler var. Çocuklarımın daha güzel anıları olmasını istiyorum. Khk'ların olmadığı, kadın ve çocukların şiddete uğramadığı bir dünya hayal ediyorum. Çocukların cezaevinde büyümediği sokaklarda kork-

madan yürüdüğüm emeğimin sömürülmediği, dans edebildiğim, kahkaha atabildiğim bir ülke istiyorum. Bunun tek yolu BARIŞ.

- Kürt sorunun çözüldüğü, eşit, özgür adil bir yaşam için... Çocukların, kadınların katledilmediği, cinsel taciz, tecavüz, açlığın, yoksulluğun olmadığı, işsizliğin, iş cinayetlerinin olmadığı bir ülke istiyorum... Çocukların, gençlerin, insanların Kürtçe konuştuğu bir dünya ve hep beraber halayların şarkıların susmadığı bir dünya.
- Halkımın en güzel insanlarını, gençlerini savaşa heba edilmesini istemiyorum. Savaşın her halini, yıkım, talan, tecavüz, göç, ölüm yaşamaktan yorulduk.
- Siyasal iktidardan kaynaklı ülkemizde savaş var.
- Farklılıkların bir arada yaşadığı kimsenin kimseyi sömürmediği bir ülke istiyorum.
- Kadını, Kürdüm, Türkiyeliyim. Bu kimliklerimden dolayı ben tanınmıyorum, inkâr ediliyorum, sömürülüyorum, şiddete maruz kalıyorum.
- Muhalefetin cezalandırılmadığı bir ülkede yaşamak isterdim. Kadınların yönetimde olduğu karar verici olduğu bir ülkede yaşamak isterdim. Bütçemizin egemenlerin savaşına harcanmadığı bir ülkede yaşamak isterdim. Çoğunluğun değil, çoğulcu bir yönetim isterdim.

Dünyada barış:

- Dünya çok derin bir dönüşümün içinde olduğundan sancılı, sarsıcı bir dönemden geçiyoruz. Ne kadar sürer, yıkılanın yerine ne gelir bilemiyoruz. Yıkılanın yerine biz ne koymak (inşaa etmek) isteriz bunu hayal edebilmeyi hayal etmek istiyorum.
- OHH ATAERKİL KAPİTALİST SİSTEM YOK ARTIK :D huhuhu...
- Kadın, Çocuk, Ağaç, Hayvan olmayacaksın diyenlere inat YAŞAMAK! Dostluklar kurulsun, insanlar gülsün, son bulsun savaşlar, kimse ölmesin... şiddetsiz bir dünya, tecavüzsüz bir dünya, kadınların ve çocukların özgürce yaşadığı bir dünya olsun.
- Din, siyaset, ırk ve sınırlarla ülkeleri ayrıştıran yapılar yok. Pasaport ve vize yok. Tüm dünya kaynaklarına ortak eşit erişim.

- Sınırlar yok. Ayrımcılık yok. Kadınların yönettiği bir dünya. Eşitsizlik yok.
- Silahtan satış karı elde edilmesin, silahlar para etmesin, beş para etmesin.
- Savaşa, savaş eğitime, savaş araç gereçlerine ayrılan bütçe tersine çevrilse bu ağır fonlar kadına, çocuğu, gençliğe, eğitime, sağlığa, çevreye, ormanlara, akarsulara aktarılrsa daha yaşanılır olmaz mı dünya?
- Şiddetin olmadığı herkesin eceliyle öldüğü bir dünya. Renk, dil, din, fark etmeksizin kimsenin ötekileşmediği bir dünya
- Düzenli ordu, sınır, milliyet, devlet, şirket, bürokrasi, kurumsal din yok. Mavi gezegen, özgür, iklim krizi, gerilemiş dünya hakları tek bir insan toplumu olmuş
- İnsanın doğayla ilişkisinde kopukluk olmadığı zaman ve silahlar yok olduğunda dünyada barış olur.
- Paranın egemen olmadığı, sermayenin çıkarları için canların alınmadığı, renk, ırk, cinsiyet, farklı politik düşüncelerin birbirini kabul ettiği bir dünya. Ve yeşil barış. Havamızın, suyumuzun, börtü böceğimizin zehirlenmediği bir dünya barışı özlemim.
- Sınırların olmadığı bir dünya hayal ederim. Her çocuğun benim çocuğum, her insanın benim arkadaşım olabilme ihtimalini her an saklı tutmak isterim. Savaşın sadece oyunlarda olduğu bir dünya hayal ederim. Dünya parasız olsun!
- Sınırların olmadığı bir dünya düşünüyorum. Doğanın bize sunduğu tüm nimetlerde eşit ve özgür bir biçimde ihtiyacımca yararlanmak ve paylaşmak...
- İnsanların etnik kökenleri ayrıştırılmaksızın belli ülkelerde dinlere ve dillere zorunlu mağruz bırakılmadan kendi beyanları ve istemleri çerçevesinde yaşayabilme hakları verilmeli. Dünyada LGBTİ+ bireylerin üçüncü cinsiyet olarak kabul edilmeli ve kadın erkek ayrımı yapılmadan eşit haklar sağlanmalı.
- Kapitalizmi ortadan kaldırmak için örgütlü mücadeleyi büyütme. Tüm dünyadaki direnişlerin ve biriken öfkenin yeni bir dünya mümkün tahayyülüne olan inancı arttırma. Kadınların barışa olan katkısının inşasını gördüğümüz günler dileğiyle.
- Uluslar kendi kaderlerini tayin hakkına sahip olmuş. Kapitalizm yıkılmış. Büyük devletlerin hâkimiyeti bitmiş. İnsan odaklı doğa hayvan odaklı yaşam felsefesini oturtan bir uluslararası bir sözleşme olması.
- Bir barış annesi olarak barış için her türlü mücadele vermeye hazırım. Barışın olması için kadın özgür olmalı.

Kadınların Barış Hayalleri ve Talepleri

"Barışı Hayal Etmek Projesi" Sonuç Kitabı

Activity supported by the
Canada Fund for Local Initiatives
Activité réalisée avec l'appui du
Fonds canadien d'initiatives locales

Canada

demirleblebi.org